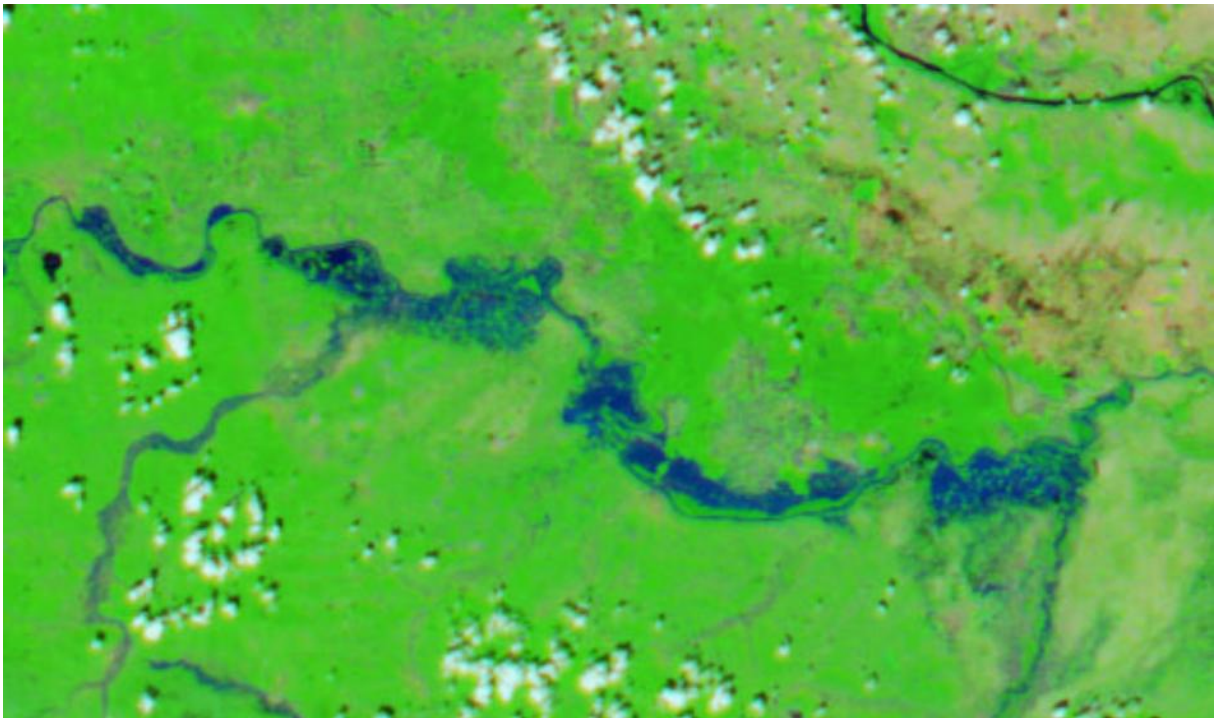

PROJEKT INTEGRIRANOG RAZVOJA KORIDORA RIJEKA SAVE I DRINE

Plan uključivanja dionika

**Podprojekt:
Sanacija i zatvaranje odlagališta otpada u Brčko
Distriktu**

Veljača 2025.

Završni dokument

Projekt:	PROJEKT INTEGRIRANOG RAZVOJA KORIDORA RIJEKA SAVE I DRINE
Komponenta:	Komponenta 1: Integrirano upravljanje i razvoj koridora rijeke Save
Podkomponenta:	Podkomponenta 1.1: Zaštita od poplava, upravljanje okolišem i prilagodba klimatskim promjenama.
Podprojekt:	Sanacija i zatvaranje odlagališta otpada u Distriktu Brčko
Vrsta dokumenta:	Plan uključivanja zainteresovanih strana (dionika)
Producirao:	Vlada Brčko Distrikta Razvojno – garantni fond Brčko Distrikta, Jedinica za implementaciju projekata Cvijete Zuzorić 76 120 , Distrikt Brčko Bosna i Hercegovina
Izvršio/la:	Denis Fontana, specijalist za upravljanje okolišnim i društvenim rizicima – Garantni fond Brčko Distrikta BIH
Recenzirao/la:	Zlatan Musić, Voditelj Jedinice za provedbu međunarodnih projekata (IPIU) Razvojno – garantni fond Brčko Distrikta B&H
Mjesto	Distrikt Brčko, Bosna i Hercegovina
Datum:	02.02.2026.
Broj primjerka:	Elektroničko podnošenje
Odricanje:	<i>Ovo izvješće izrađuje Specijalist za upravljanje okolišnim i društvenim rizicima Jedinice za provedbu projekta (PIU) na zahtjev Klijenta u svrhe detaljno opisane u ovom dokumentu. Ovo izvješće i prateći dokumenti namijenjeni su isključivo za korištenje i korist Klijenta u tu svrhu i ne smiju se koristiti ili otkrivati, u cijelosti ili djelomično, bilo kojoj drugoj osobi bez izričitog pisanog pristanka PIU-a. PIU ne duguje niti prihvaća bilo kakvu obvezu prema bilo kojoj trećoj strani i neće biti odgovoran za bilo kakav gubitak, štetu ili trošak bilo koje prirode koji je uzrokovan njihovim oslanjanjem na informacije sadržane u ovom izvješću.</i>
Zapisnik verzija:	Nacrt verzije V1, 25.04.2025. Nacrt verzije V2, 11.07.2025. Nacrt verzije V3, 21.11.2025. Konačna verzija, 02.02.2026.

Sadržaj

1	Uvod.....	1
1.1	Svrha Plana uključivanja dionika	1
1.2	Kratak opis podprojekta	2
1.3	Opseg i struktura Plana uključivanja dionika.....	4
1.4	Sažetak potencijalnih utjecaja na okoliš i društvo.....	4
2	Politički i regulatorni okvir za angažman građana u Brčko Distriktu	7
2.1	Zakonodavstvo Brčko Distrikta i Bosne i Hercegovine	7
2.2	Međunarodni sporazumi	8
3	Standard Svjetske banke za okoliš i društvo o uključivanju dionika	9
4	Angažman građana	10
5	Sažetak prethodnih aktivnosti uključivanja dionika.....	12
5.1	Angažman na razini projekta	12
5.2	Angažman specifičan za podprojekt prema nacionalnom zakonodavstvu	12
6	Angažman tijekom pripreme projekta - Mapiranje i analiza identifikacije dionika	14
6.1	Identifikacija i mapiranje dionika	14
6.2	Pojedinci i skupine u nepovoljnom položaju/ranjivi pojedinci.....	16
6.3	Analiza dionika.....	17
6.4	Rodna analiza, akcije i pokazatelji	23
6.5	Proširenje dionika	23
6.6	Planirane aktivnosti angažmana dionika	24
7	Aktivnosti uključivanja dionika.....	29
7.1	Informiranje o projektu SDIP	29
7.2	Metode informiranja o projektu.....	29
7.3	Masovna/društvena komunikacija	30
7.4	Komunikacijski materijali.....	30
7.5	Mehanizam za pritužbe	30
7.6	Informacijski pultovi	31
7.7	Anketa o percepciji građana/prijavljenih i povratne informacije.....	31
7.8	Treninzi i radionice	31
7.9	Predložena strategija za uključivanje gledišta ranjivih skupina.....	32
7.10	Objavljivanje informacija	32
7.11	Zapisnik o angažmanu dionika.....	33
7.12	Prekogranična komunikacija.....	33

7.13	Plan otkrivanja	34
7.14	Kampanja za odnose s javnošću i informisanje javnosti.....	35
8	Mehanizam za rješavanje pritužbi	36
8.1	Organizacijski aranžmani za upravljanje pritužbama	36
8.2	Podnošenje pritužbi.....	37
8.3	Praćenje i izvještavanje o pritužbama	39
8.4	Sustav za rješavanje pritužbi Svjetske banke	40
9	Praćenje i izvještavanje o planu angažmana dionika.....	41
9.1	Izvešća o praćenju tijekom gradnje	41
9.2	Učestalost izvještavanja.....	42
9.3	Uključenost dionika u aktivnosti praćenja.....	42
9.4	Izveštavanje interesnih skupina.....	42
9.5	Izvešća o praćenju tijekom gradnje	43
10	Zahtjevi za objavljivanje i konzultacije.....	44
11	Procjene resursa i proračuna za provedbu SEP-a	45
	Metodologija stratificiranog slučajnog uzorkovanja, osmišljena za obuhvaćanje reprezentativnog presjeka građana i potencijalnih potencijalnih osoba (PAP).	45
12	Provedbeni aranžmani i institucionalna analiza za uključivanje dionika	46
ANNEX 1	OBJAVA O POKRETANJU PROJEKTA	49
ANNEX 2	IZVJEŠĆE S JAVNOG SAVJETOVANJA	50
ANNEX 3	INFORMATIVNI LETAK O MEHANIZMU ZA PRITUŽBE	51
ANNEX 4	OBRAZAC ZA PRITUŽBU	52

Popis tablica

Tablica 1 Razlike između uključenosti dionika i sudjelovanja građana	11
Tablica 2 Segmentacija dionika prema područjima utjecaja	14
Tablica 3 Analiza dionika prema razini angažmana	18
Tablica 4 Upitnik za proširenje i ažuriranje	24
Tablica 5 Planirane aktivnosti uključivanja dionika po fazi projekta	25
Tablica 6 Pokazatelji plana uključivanja dionika koji se moraju dokumentirati u izvješćima o napretku	41
Tablica 7 Okvirne proračunske kategorije za učinkovitu provedbu aktivnosti angažmana	45
Tablica 8 Odgovornosti ključnih aktera u provedbi SEP-a	46

Popis slika

Slika 1 Lokacija odlagališta otpada Brčko 2

Popis kratica

Kratica	Značenje
AF	Dodatno financiranje
BAM	Konvertibilna marka Bosne i Hercegovine (valuta)
BD	Distrikt Brčko
BIH	Bosna i Hercegovina
DSPPABD	Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove Brčko Distrikta
EIA	Procjena utjecaja na okoliš
ENV	Okoliš
E&S	Okoliš i društvo
ESCP	Plan ekoloških i društvenih obveza
ESMF	Okvir za upravljanje okolišem i društvom
ESMP	Plan upravljanja okolišem i društvom
ESS	Ekološki i društveni standardi
GEF	Globalni fond za okoliš
IFC	Međunarodna financijska korporacija
IPIU	Jedinica za provedbu međunarodnih projekata
ISRBC	Međunarodna komisija za sliv rijeke Save i Drine
JP	Javno komunalno poduzeće (Javno poduzeće)
LMP	Plan upravljanja radom
MPA	Višefazni programski pristup
OP	Operativna politika
PCB	Poliklorirani bifenili
Jedinica za provedbu projekta (PIU)	Jedinica za provedbu projekta
PPAH	Priručnik za sprječavanje i smanjenje onečišćenja
RPF	Okvir politike preseljenja
SDIP	Program integriranog razvoja koridora rijeka Save i Drine
SEP	Plan uključivanja dionika
UNDP	Program Ujedinjenih naroda za razvoj
WB	Svjetska banka
WBIF	Okvir za ulaganja u Zapadni Balkan
WMP	Dozvola za upravljanje vodama
WPC	Suglasnost za zaštitu voda
WMC	Suglasnost za upravljanje vodama

Popis definicija pojmova korištenih u ovom dokumentu

Termin	Definicija
Konzultacija	Proces dijeljenja informacija i dobivanja povratnih informacija i/ili savjeta od dionika te uzimanje tih stavova u obzir prilikom donošenja odluka o projektu i/ili postavljanja ciljeva i definiranja strategija.
Dijalog	Razmjena stavova i mišljenja radi istraživanja različitih perspektiva, potreba i alternativa, s ciljem poticanja međusobnog razumijevanja, povjerenja i suradnje na strategiji ili inicijativi.
Izravni utjecaj	Odnosi se na utjecaj koji je uzrokovan projektom i javlja se istovremeno na lokaciji projekta.
Invaliditet	Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) definira osobe s invaliditetom kao „one koji imaju dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili senzorna oštećenja koja u interakciji s raznim preprekama mogu ometati njihovo puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima“.
U nepovoljnom položaju ili ranjivi	Odnosi se na one koji će vjerojatnije biti negativno pogođeni utjecajima projekta i/ili će im biti ograničenija sposobnost iskorištavanja koristi projekta od drugih. Takva osoba ili skupina također će vjerojatnije biti isključena iz glavnog procesa savjetovanja ili neće moći u potpunosti sudjelovati u njemu te će joj stoga možda biti potrebne posebne mjere i/ili pomoć. Pritom će se uzeti u obzir razmatranja koja se odnose na dob, uključujući starije osobe i maloljetnike, te okolnosti u kojima mogu biti odvojeni od svoje obitelji, zajednice ili drugih osoba o kojima ovise.
Diskriminacija	CRPD definira diskriminaciju na temelju invaliditeta kao „svako razlikovanje, isključenje ili ograničenje na temelju invaliditeta koje ima za cilj ili učinak narušavanje ili poništavanje priznavanja, uživanja ili ostvarivanja, ravnopravno s drugima, svih ljudskih prava i temeljnih sloboda u političkom, gospodarskom, socijalnom, kulturnom, građanskom ili bilo kojem drugom području.“
Ekološki i društveni standardi (ESS)	Deset ekoloških i društvenih standarda (ESS) utvrđuje zahtjeve koji se primjenjuju na sva nova investicijska financiranja projekata Svjetske banke, omogućujući Svjetskoj banci i Zajmoprimcu upravljanje ekološkim i društvenim rizicima projekata.
Spol	Odnosi se na društvene, bihevioralne i kulturne atribute, očekivanja i norme povezane s time da ste muškarac ili žena. Društvene definicije onoga što znači biti žena ili muškarac razlikuju se među kulturama i mijenjaju se s vremenom. Muškarci i žene nisu homogene skupine, već su stratificirani prema rasi, etničkoj pripadnosti i invaliditetu, što zajedno s razinom prihoda, geografskim položajem i migracijskim statusom može dovesti do višestrukih preklapajućih slojeva ranjivosti i diskriminacije. Rodna ravnopravnost odnosi se na to kako ti čimbenici određuju način na koji se žene i muškarci međusobno odnose i na rezultirajuće razlike u moći među njima. Rod je relevantan za zahtjeve Okvira za zaštitu okoliša i društva (ESF) tijekom cijelog projektnog ciklusa, uključujući određivanje opsega, procjenu, provedbu i angažman dionika.
Rodno uvjetovano nasilje (GBV)	Krovni pojam za bilo koji štetan čin koji je počinjen protiv nečije volje i koji se temelji na društveno pripisanim (tj. rodnim) razlikama između muškaraca i žena. Uključuje činove koji nanose fizičku, seksualnu ili mentalnu štetu ili patnju, prijetnje takvim činovima, prisilu i druga lišavanja slobode. Ovi činovi mogu se dogoditi u javnosti ili privatno (IASC, 2015.). Žene i djevojčice su nesrazmjerno pogođene rodno zasnovanim nasiljem diljem svijeta.

Termin	Definicija
Mehanizam za žalbe (GM)	Mehanizam razvijen za potencijalnu upotrebu od strane dionika projekta kako bi postigli međusobno dogovorena rješenja za svoje pritužbe. Osigurava da se pritužbe i žalbe rješavaju kroz transparentan i nepristran proces.
Neizravni utjecaj	Definira se kao utjecaj koji je uzrokovan projektom i koji je vremenski kasniji ili udaljeniji od izravnog utjecaja, ali je i dalje razumno predvidljiv, te neće uključivati inducirane utjecaje.
Lokalne zajednice	Odnosi se na skupine ljudi koji žive u blizini lokacija projekta, a na koje bi projekt potencijalno mogao utjecati. („Dionici“, vidi definiciju u nastavku).
Značajne konzultacije	Odnosi se na dvosmjerni proces koji: (a) započinje rano u procesu planiranja projekta kako bi se prikupila početna mišljenja o prijedlogu projekta i informiralo o dizajnu projekta; (b) potiče povratne informacije dionika, posebno kao način informiranja o dizajnu projekta i uključivanja dionika u identifikaciju i ublažavanje okolišnih i društvenih rizika i utjecaja; (c) nastavlja se kontinuirano kako se pojavljuju rizici i utjecaji; (d) temelji se na prethodnom otkrivanju i širenju relevantnih, transparentnih, objektivnih, smislenih i lako dostupnih informacija u vremenskom okviru koji omogućuje smislene konzultacije sa dionicima, u kulturno prikladnom formatu, na relevantnom lokalnom jeziku (jezicima) i razumljivom dionicima; (e) razmatra i odgovara na povratne informacije; (f) podržava aktivno i uključivo sudjelovanje sa stranama na koje projekt utječe; (g) oslobođen je vanjskih manipulacija, uplitanja, prisile, diskriminacije i zastrašivanja; i (h) dokumentiran je i objavljen od strane Zajmoprimca.
PAP (Osoba pogođena projektom)	„Osoba na koju utječe projekt“ je svaka osoba koja, kao rezultat provedbe projekta, gubi pravo vlasništva, korištenja ili na drugi način koristi od izgrađene građevine, zemljišta (stambenog, poljoprivrednog ili pašnjaka), jednogodišnjih ili višegodišnjih usjeva i drveća ili bilo koje druge fiksne ili pokretne imovine, bilo u cijelosti ili djelomično, trajno ili privremeno.
Projekt	Odnosi se na Projekt integriranog razvoja koridora rijeka Save i Drine.
Projektни radnik	Odnosi se na: (a) osobe zaposlene ili angažirane izravno od strane Zajmoprimca (uključujući predlagatelja projekta i agencije za provedbu projekta) za rad posebno u vezi s projektom (izravni radnici); (b) osobe zaposlene ili angažirane putem trećih strana za obavljanje poslova vezanih uz ključne funkcije projekta, bez obzira na lokaciju (ugovorni radnici); (c) osobe zaposlene ili angažirane od strane primarnih dobavljača Zajmoprimca (radnici primarnih dobavljača); i (d) osobe zaposlene ili angažirane u pružanju rada u zajednici (radnici u zajednici). To uključuje radnike s punim radnim vremenom, nepuno radno vrijeme, privremene radnike, sezonske radnike i radnike migrante. Radnici migranti su radnici koji su migrirali iz jedne zemlje u drugu ili iz jednog dijela zemlje u drugi radi zapošljavanja.
Seksualno iskorištavanje i zlostavljanje (SEA)	Seksualno iskorištavanje definira se kao svaka stvarna ili pokušana zlouporaba položaja ranjivosti, razlike u moći ili povjerenja u seksualne svrhe, uključujući, ali ne ograničavajući se na, ostvarivanje novčane, društvene ili političke dobiti od seksualnog iskorištavanja druge osobe. U operacijama/projektima koje financira Banka, seksualno iskorištavanje se događa kada se pristup ili korist od robe, rada, usluge koja nije konzultantska ili konzultantske usluge koje financira Banka koristi za izvlačenje seksualne koristi. Seksualno zlostavljanje definira se kao stvarno ili prijeteće fizičko uplitanje seksualne prirode, bilo silom ili pod nejednakim ili prisilnim uvjetima.

Termin	Definicija
Seksualno uznemiravanje (SH)	Neželjena seksualna udvaranja, zahtjevi za seksualne usluge i drugo neželjeno verbalno ili fizičko ponašanje seksualne prirode. STR se razlikuje od SEA po tome što se događa između osoblja/osoblja koje radi na projektu, a ne između osoblja i korisnika projekta ili zajednica. Razlika između SEA i SH je važna kako bi politike agencije i obuka osoblja mogle uključivati posebne upute o postupcima prijavljivanja svakog od njih. I žene i muškarci mogu doživjeti SH.
Dionici	Odnosi se na pojedince ili skupine koje: (a) su pogođene ili će vjerojatno biti pogođene projektom (strane pogođene projektom); i (b) mogu imati interes u projektu (ostale zainteresirane strane).
Uključivanje dionika	Kontinuirani proces u kojem Projekt gradi i održava konstruktivne i održive odnose sa zainteresiranim stranama na koje projekt utječe tijekom njegovog trajanja. Uključuje niz aktivnosti i interakcija tijekom trajanja projekta, kao što su identifikacija i analiza zainteresiranih strana, objavljivanje informacija, konzultacije sa zainteresiranim stranama, pregovori i partnerstva, upravljanje pritužbama te izvještavanje zainteresiranim stranama i upravljačkim funkcijama.
Plan uključivanja dionika (SEP)	Plan koji pomaže Zajmoprimcu da učinkovito surađuje sa zainteresiranim stranama tijekom cijelog trajanja projekta i specificira aktivnosti koje će se provoditi radi upravljanja ili poboljšanja sudjelovanja.
Ranjive skupine	Ljudi, posebno oni ispod granice siromaštva, bezemljaši, starije osobe, žene i djeca ili druge raseljene osobe koje možda nisu zaštićene nacionalnim zakonodavstvom o naknadi za zemljište, koji zbog spola, etničke pripadnosti, dobi, tjelesnog ili mentalnog invaliditeta, ekonomskog nepovoljnog položaja ili društvenog statusa mogu biti više pogođeni preseljenjem nego drugi i koji mogu biti ograničeni u svojoj mogućnosti da traže ili iskoriste pomoć za preseljenje i povezane razvojne pogodnosti.
Svjetska banka	Svjetska banka (SB) sastoji se od dvije institucije Grupe Svjetske banke (SB), i to Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) i Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA).

1 Uvod

Nakon poplava 2014. godine, Brčko Distrikt (BD) proveo je Projekt hitnog oporavka od poplava, koji je financirala Svjetska banka, a koji je podržao obnovu kritične infrastrukture poput mostova, cesta i nasipa, te doveo do pripreme dva strateška dokumenta: Studije izgradnje kapaciteta i Procjene ranjivosti Brčko Distrikta. Nadovezujući se na te ishode i vođen Strategijom razvoja Brčko Distrikta 2021.–2027., BD je predložio skup ulaganja u infrastrukturu i upravljanje okolišem za uključivanje u Program integriranog razvoja koridora rijeka Save i Drine (SDIP).

SDIP je regionalna inicijativa koju podržava Svjetska banka putem Višefaznog programskog pristupa (MPA), uz sufinanciranje iz Globalnog fonda za okoliš (GEF) i Investicijskog okvira za Zapadni Balkan (WBIF). U okviru paketa dodatnog financiranja (AF) od 37 milijuna eura koji je dodijeljen Bosni i Hercegovini (BIH) u 2022. godini, Distriktu Brčko dodijeljeno je 25 milijuna eura za provedbu nekoliko prioritetnih podprojekata.

Podprojekt Sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Distriktu Brčko spada u Komponentu 1.1 – Zaštita od poplava, upravljanje okolišem i prilagodba klimatskim promjenama – i usklađen je s njom, te doprinosi sveobuhvatnom razvojnom cilju Faze I SDIP-a: poboljšati zaštitu od poplava i omogućiti prekograničnu suradnju u području voda u koridorima rijeka Save i Drine.

Kako bi se usmjerila provedba dubinske analize okoliša i društva za sve podprojekte u okviru SDIP-a, razvijen je sveobuhvatan skup dokumenata u skladu s Okvirom za okoliš i društvo Svjetske banke (ESF, 2018.) i revidiran u srpnju 2022. To uključuje:

- Okvir za upravljanje okolišem i društvom (ESMF)
- Plan ekoloških i društvenih obveza (ESCP)
- Plan uključivanja dionika (SEP)
- Okvir politike preseljenja (OPF)
- Postupci upravljanja radom (LMP)

ESMF na razini projekta za Bosnu i Hercegovinu, izvorno razvijen 2020. godine, a revidiran 2022. godine, utvrđuje načela, pravila i postupke za procjenu i upravljanje okolišnim i društvenim rizicima i utjecajima. SEP na razini projekta također zahtijeva da se razviju mehanizmi za angažman, informiranje i pritužbe specifični za podprojekte za aktivnosti koje nisu u potpunosti definirane u toj fazi.

Sukladno tome, ovaj dokument služi kao Plan uključivanja dionika (SEP) za Podprojekt sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčko Distriktu (Podprojekt). Podprojektom upravlja Jedinica za provedbu projekta (PIU) Brčko ¹, pod nadzorom Vlade Brčko Distrikta ², uz operativnu podršku koju pruža Odjel za komunalne poslove ³.

1.1 Svrha Plana uključivanja dionika

Svrha SEP-a podprojekta je ocrtati ciljne skupine i metode angažmana dionika te odgovornosti u provedbi aktivnosti angažmana dionika. Namjera SEP-a je pravovremeno aktivirati angažman dionika tijekom pripreme projekta i tijekom provedbe. Konkretno, SEP služi sljedećim svrhama: i) identifikacija i analiza dionika; (ii) planiranje modaliteta angažmana i učinkovitih komunikacijskih alata za

1 www.rgfbd.com, zadnji put pristupljeno 10.04.2025.

2 www.vlada.bdcentral.net, zadnji pristup 10.04.2025.

3 www.kp.bdcentral.net, zadnji pristup 10.04.2025.

konzultacije i objavu; (iii) definiranje uloga i odgovornosti različitih aktera u provedbi Plana; (iv) definiranje Mehanizma za pritužbe (GM) Projekta i (v) pružanje povratnih informacija dionicima .

Postoje praznine u lokalnom regulatornom okviru i ESF-u Svjetske banke u vezi s uključivanjem dionika i objavom informacija, koje se premošćuju putem SEP-a specifičnog za ovaj podprojekt.

1.2 Kratak opis podprojekta

Više od 50 godina, odlaganje otpada u Brčkom Distriktu odvija se na nesanitarnom odlagalištu otpada smještenom u industrijskoj zoni Brčkog, blizu obala rijeke Save. Odlagalište je prihvaćalo komunalni, građevinski i industrijski otpad, zajedno s nedokumentiranim i netretiranim tokovima otpada, što je doprinijelo kontinuiranoj degradaciji okoliša lokacije i okolnih područja.

Odlagalištu nedostaje osnovna ekološka i inženjerska infrastruktura, kao ni praćenje i nadzor. Otpad se odlaže izravno na tlo bez ikakvog sustava zadržavanja, obloge ili zaštitnih barijera. Debljina sloja naslijeđenog otpada varira između različitih dijelova odlagališta, a dubine prelaze 10 metara.

Odlagalište otpada zauzima površinu od približno 11,5 hektara, unutar trgovačko-industrijske zone Brčko Distrikta, s pristupom preko ceste duge 250 metara koja se odvaja od glavne ceste M14.1. Lokacija je na jugu ograničena neimenovanim vodotokom koji teče uz granicu, na sjeveroistoku 50-metarskim pojasom vegetacije koji odvaja odlagalište od rijeke Save, a na jugo-jugoistoku još jednim 50-metarskim zelenim tampon-prostorom koji vodi do potoka Blizna . Na sjeverozapadnoj granici, uz odlagalište, nalaze se trenutna stanica za pretovar otpada, koja ujedno služi i kao glavni ulaz, te Trgovački centar City Park Brčko. Lokacija odlagališta otpada u Brčkom prikazana je na Slika 1.

Slika 1 Lokacija odlagališta otpada Brčko

Odlagalište predstavlja značajne ekološke i društvene rizike kako je opisano u sljedećim poglavljima. Kako bi se riješili ovi problemi, u okviru SDIP-a provede će se sveobuhvatan, jednofazni podprojekt sanacije i zatvaranja odlagališta. Glavni projekt za rekultivaciju, sanaciju i zatvaranje odlagališta u Distriktu Brčko, Bosna i Hercegovina Distrikt Brčko, BiH, Saraj Inženjering doo Sarajevo i ENOVA, 2022.

(Gdje je Glavni projekt podprojekta dobio suglasnost za projektirane mjere zaštite na radu u prosincu 2022.)

Revizija glavnog projekta, Saraj Inženjering doo Sarajevo i ENOVA, 2025., zbog promjena uvjeta na odlagalištu od 2022., uključujući izgradnju željezničke pruge na sjevernom dijelu lokacije koja je zahtijevala premještanje naslijeđenog otpada u središnje područje odlagališta, kao i zabranu daljnjeg odlaganja otpada nakon 2022., što je poništilo potrebu za novom sanitarnom kadom izvorno planiranom u glavnom projektu.

Svi radovi bit će isporučeni putem jednog ugovora o gradnji, koji će se provoditi kroz sljedeće aktivnosti:

- Priprema i osiguranje lokacije;
- Oblikovanje i stabilizacija tijela odlagališta otpada, uključujući korekciju nagiba;
- Zbijanje otpada;
- Ugradnja završnog premaznog sloja;
- Hvatanje i kontrola odlagališnog plina;
- Izgradnja sustava za prikupljanje i obradu procjednih voda;
- Mjere zatvaranja lokacije, uključujući ograđivanje i kontrolu pristupa kako bi se spriječilo ilegalno odlaganje otpada;
- Puštanje u pogon i održavanje nakon zatvaranja, uključujući praćenje okoliša.

Nakon završetka svih potrebnih građevinskih i sanacijskih radova, odlagalište će biti formalno zatvoreno i započet će režim upravljanja nakon zatvaranja. Dugoročni okolišni procesi na lokaciji, poput postupnog taloženja mase otpada, stvaranja odlagališnog plina i stvaranja procjednih voda, zahtijevaju kontinuirano praćenje, održavanje i kontrolirano upravljanje lokacijom. Kao takvo, cijelo područje bit će određeno kao zona ograničenog pristupa i zabrane korištenja u razdoblju od najmanje 20 godina, tijekom kojeg neće biti dopuštene nikakve aktivnosti osim ovlaštenog praćenja i održavanja. Svako daljnje odlaganje otpada bit će strogo zabranjeno. Područje će biti prekriveno završnom vegetacijskom površinom i podržano mrežom unutarnjih pristupnih cesta potrebnih za rad, što će rezultirati vizualno poboljšanim i ozelenjenim krajolikom.

Lokacija će sadržavati sve potrebne sustave za ublažavanje i kontrolu utjecaja na okoliš, uključujući:

- odvodnja oborinskih i površinskih voda;
- sustav za prikupljanje i obradu procjednih voda;
- sustav za prikupljanje i obradu odlagališnog plina; i
- cjevovodni ograđeni dio prethodno otvorenog bezimenog potoka.

Osim toga, područje će biti spojeno na potrebne komunalne mreže i uključivat će ulaznu/inspekcijsku točku, malo parkiralište, rasvjetu lokacije i protupožarni (hidrantski) sustav.

Nakon minimalnog razdoblja od 20 godina nakon zatvaranja, lokacija će proći novi postupak procjene utjecaja na okoliš, tehničkih, prostorno-planskih i drugih relevantnih čimbenika kako bi se procijenilo jesu li dopuštene alternativne namjene zemljišta.

Podprojekt će se provoditi u skladu s Okvirom za upravljanje okolišem i društvenim pitanjima (ESMF) SDIP-a i relevantnim nacionalnim zakonodavstvom. Specifične mjere ublažavanja bit će navedene u Planu upravljanja okolišem i društvenim pitanjima (ESMP) specifičnom za podprojekt.

Postoje jazovi između postupaka, tematskog opsega, kao i postupaka procjene rizika i utjecaja obuhvaćenih Procjenom utjecaja na okoliš (PUO) pripremljenom u skladu s lokalnim zakonodavstvom, uvjetima izdane Dozvole za utjecaj na okoliš, posebno za mjere ublažavanja i praćenja, te zahtjevima Okvira za održivi razvoj (ESF) Svjetske banke. Sukladno tome, razvijena je još jedna Procjena utjecaja na okoliš (PUO), uključujući PUOD (Plan upravljanja okolišem i upravljanjem), kako bi se osigurala potpuna usklađenost, na primjer, kako se ne bi suprotstavili ili poništili uvjeti utvrđeni u Dozvoli za utjecaj na okoliš ili lokalnom regulatornom okviru; već se nadopunjuje i, gdje je potrebno, poboljšavaju ti zahtjevi kako bi se osigurala usklađenost s ESF-om Svjetske banke.

1.3 Opseg i struktura Plana uključivanja dionika

SEP se primjenjuje na cijeli životni ciklus podprojekta i sve povezane aktivnosti, uključujući fazu izgradnje kako je opisano u prethodnom odjeljku. Aktivnosti angažmana dionika integrirane su u Procjenu utjecaja na okoliš i društvo (PUDS) specifičnu za podprojekt ⁴, kao i u dizajn projekta, te će se nastaviti tijekom cijele faze provedbe i rada.

1.4 Sažetak potencijalnih utjecaja na okoliš i društvo

Odlagalište otpada BD neprekidno radi više od pet desetljeća bez upravljanja i kontrole okoliša, što dovodi do degradacije okolnog okoliša, uključujući zrak, tlo, vodu, podzemne vode i cjelokupni krajolik, kao i negativnih društvenih utjecaja na zajednice, komercijalne i industrijske objekte, posebno u blizini odlagališta gdje su česte pritužbe na neugodne mirise.

Osnovni parametri okoliša za razine onečišćujućih tvari u tlu, podzemnim vodama, površinskim vodama i zraku bit će utvrđeni prije početka aktivnosti podprojekta, a ponovno će se procijeniti nakon njihovog završetka. Osim toga, praćenje okoliša provodit će se kontinuirano tijekom cijele faze izgradnje kako bi se osiguralo pravovremeno otkrivanje i poštivanje mjera ublažavanja.

Podprojekt sanacije i zatvaranja osmišljen je kako bi značajno smanjio utvrđene okolišne i društvene rizike. Međutim, napominje se da se kratkoročni utjecaji, iako privremeni i lokalizirani, očekuju tijekom faze izgradnje, koja se pretežno sastoji od radova na sanaciji i zatvaranju. Nakon zatvaranja očekuje se da će se svi rizici znatno smanjiti, a nakon zatvaranja će ostati samo neki rezidualni rizici. S vremenom se očekuje da će ti rizici biti potpuno zanemarivi, dok se u tom slučaju očekuje da će podprojekt donijeti pozitivne okolišne i društvene rezultate.

Sljedeći najrelevantniji potencijalni rizici identificirani su kao mogući tijekom radova na sanaciji i zatvaranju:

- Onečišćenje tla, podzemnih i površinskih voda: Pomicanje mase naslijeđenog otpada tijekom radova može mobilizirati onečišćujuće tvari, posebno putem procjednih voda, što predstavlja rizik za tlo i podzemne vode. Infiltracija oborinskih voda u izloženi otpad može stvoriti dodatne procjedne vode, dok površinsko otjecanje može prenositi onečišćujuće tvari, posebno tijekom izlivanja ili nepravilnog rukovanja materijalima, u obližnje vodene površine, posebno u potok Bliznu i rijeku Savu.
- Emisije u zrak i neugodni mirisi: Prašina od iskopa i prijevoza materijala, zajedno s iznenadnim oslobađanjem metana („izbacivanje metana“) iz poremećenih slojeva otpada, mogu privremeno pogoršati kvalitetu zraka i neugodne mirise u i oko područja projekta.

⁴POTREBNA JE VEZA NA ESIA

- Buka i vibracije: Korištenje građevinskih strojeva, promet kamiona i rukovanje materijalima proizvodit će privremenu buku i vibracije, što potencijalno može utjecati na obližnje stambene, poslovne i institucionalne objekte.
- Emisije stakleničkih plinova (GHG): Građevinski strojevi i vozila emitiraju stakleničke plinove, dok izloženi otpad može oslobađati metan i ugljikov dioksid, što doprinosi kratkoročnim lokaliziranim emisijama.
- Utjecaji na krajobraz, eroziju i bioraznolikost: Očekuje se privremeni vizualni poremećaj zbog izloženog otpada, zaliha i tekućih radova na gradilištu. Preoblikovanje padine i izloženost tla mogu povećati eroziju ili uzrokovati nestabilnost ako se ne upravljaju. Iako je lokacija već degradirana, prašina, otjecanje i buka i dalje mogu utjecati na obližnju vegetaciju i male dijelove staništa.
- Rizici za zdravlje i sigurnost na radu: Radnici se mogu susresti s opasnim uvjetima, uključujući potencijalni kontakt s nepoznatim ili kontaminiranim materijalima. Iskopi također mogu poremetiti džepove metana, što predstavlja opasnost od požara ili eksplozije. Ovi rizici zahtijevaju stroge protokole sigurnosti na radu i nadzor.
- Sigurnost prometa i cesta: Povećano kretanje teških vozila duž ceste M14.1 i pristupne ceste odlagališta otpada može povećati rizike za sigurnost pješaka i lokalnih vozača. Povremeni zastoji u prometu mogu se pojaviti zbog količine i učestalosti prijevoza povezanog s gradnjom.

Uzimajući u obzir sve navedeno, napominje se da se unutar opsega Podprojekta ne očekuje da:

- Bit će potrebno bilo kakvo stjecanje zemljišta, ograničenja pristupa, privremeno korištenje zemljišta ili srodne aktivnosti;
- Doći će do fizičkog ili ekonomskog raseljavanja, budući da neće biti kućanstava, poduzeća ili poljoprivrednih korisnika;
- Pojavit će se negativni utjecaji na egzistenciju, prvenstveno zato što odlagalište ne prima neformalne sakupljače otpada i na lokaciji se ne provode nikakve aktivnosti koje generiraju prihod;
- Doći će do bilo kakvog povećanja troškova usluga gospodarenja otpadom u Distriktu Brčko;
- Doći će do bilo kakvog prekida u komunalnim uslugama (struja, voda, telekomunikacije ili ostalo);
- Svi negativni utjecaji pojavit će se na susjedne projekte;
- Ne očekuju se utjecaji na kulturnu baštinu, primjenjuju se samo postupci slučajnog nalaza;
- Ne očekuje se rizik od NUS-a ili nagaznih mina, budući da je BHMACH formalno potvrdio da se ne sumnja na kontaminaciju područja, primjenjuju se samo postupci u slučaju slučajnog pronalaska;
- Značajni utjecaji na prirodna staništa ili zaštićena područja dogodit će se budući da se odlagalište otpada nalazi unutar potpuno modificiranog industrijsko-urbanog okoliša bez osjetljivih ekoloških receptora;
- Očekuju se negativni utjecaji na demografske karakteristike, društvenu strukturu, etnički ili vjerski sastav, obrazovne ustanove, zdravstvene usluge, turizam ili javnu sigurnost.

Nakon zatvaranja, rizici za okoliš bit će značajno smanjeni. Kao što je ranije navedeno, lokacija će biti efektivno označena kao zona nekorištenja s ograničenim pristupom i dugoročnim praćenjem u razdoblju od najmanje 20 godina. U tom smislu, dva potencijalna utjecaja ostaju i bit će predmet kontinuiranog praćenja i održavanja:

- Onečišćenje tla, podzemnih i površinskih voda: Iako će odlagalište biti zatvoreno nepropusnim pokrovom i opremljeno sustavima za odvodnju i pročišćavanje procjednih voda, procjedne vode će se i dalje stvarati u malim količinama. Ako sustav zakaže ili se prelije tijekom obilnih kiša, i dalje

postoji rizik da onečišćujuće tvari dospiju u rijeku Savu ili potok Bliznu . Predviđeno je redovito praćenje i održavanje sustava kako bi se to spriječilo.

- Emisije u zraku i neugodni mirisi: Odlagališni plin nastavit će se proizvoditi zbog razgradnje organskog otpada u nadolazećim godinama. Međutim, emisije će se sigurno ispuštati putem pasivnih plinskih bušotina opremljenih biofilterima, za koje se očekuje da će ukloniti neugodne mirise i smanjiti rizike povezane s plinom. Ove sustave treba redovito pregledavati i održavati kako bi učinkovito funkcionirali.

Rutinsko operativno održavanje tijekom faze nakon zatvaranja prvenstveno će se usredotočiti na:

- pregled završnog pokrovnog sloja radi utvrđivanja bilo kakve erozije, pukotina, slijeganja ili potencijalnog curenja;
- održavanje i funkcionalne provjere sustava za prikupljanje procjednih voda i odlagališnog plina; i
- održavanje i praćenje kanala za odvodnju površinskih voda i objekata za kontrolu oborinskih voda.

Odgovornost za sve aktivnosti praćenja i održavanja nakon zatvaranja snosit će Odjel za komunalne poslove BD-a.

Uz gore navedene rizike, očekuje se da će Podprojekt donijeti značajne kratkoročne i dugoročne ekološke i društvene koristi, kako tijekom faze provedbe, tako i posebno nakon uspješne sanacije i zatvaranja odlagališta. Ovi pozitivni ishodi postat će sve očitiji kako se budu upravljali preostali rizici, održavala infrastruktura i kako bi se djelovali prirodni procesi oporavka. Očekuju se sljedeće najrelevantnije dugoročne koristi:

- Zaštita tla, podzemnih i površinskih voda: Ugradnja nepropusnog pokrova i sustava za prikupljanje procjednih voda spriječit će daljnju infiltraciju i nekontrolirano otjecanje, značajno smanjujući rizike od onečišćenja okolnog tla, podzemnih i površinskih voda, odnosno rijeke Save i potoka Blizna .
- Poboljšana kvaliteta zraka i uklanjanje neugodnih mirisa: Pasivno odzračivanje plinova i biofiltracija osigurat će sigurno ispuštanje preostalih odlagališnih plinova, uklanjajući kronične probleme s neugodnim mirisima.
- Obnova krajobraza i vizualno poboljšanje: Konačno oblikovanje, zatvaranje i ponovno zasađivanje vegetacije na području odlagališta zamijenit će trenutno degradirano vizualno stanje stabilnom i ozelenjenom površinom, smanjujući pustoš i bolje integrirajući područje s okolnim okolišem.
- Stabilizacija ekosustava: Pravilna odvodnja i upravljanje padinama smanjit će eroziju i pomoći u stabilizaciji okolnih staništa, podržavajući postupni ekološki oporavak u susjednim zelenim i priobalnim zonama.
- Sigurnije radno i životno okruženje: Uklanjanje opasnosti od požara i izloženosti opasnom otpadu smanjit će rizike po zdravlje i sigurnost.
- Potpora lokalnom razvoju: Projekt doprinosi širem poboljšanju industrijskih i komercijalnih zona Brčko Distrikta uklanjanjem velikog ekološkog opterećenja, čineći okolna područja privlačnijima za ulaganja, rekreaciju i institucionalni razvoj.
- Mogućnosti za stvaranje lokalnog prihoda: Očekuje se da će provedba podprojekta doprinijeti lokalnoj gospodarskoj stimulaciji angažiranjem lokalne radne snage i nabavom roba i usluga, čime će se potaknuti potencijalni multiplikacijski i akceleratori učinci unutar lokalnog gospodarstva. U fazi nakon zatvaranja, dugoročne aktivnosti održavanja, poput praćenja okoliša, upravljanja lokacijom i sigurnosti, mogu nastaviti nuditi mogućnosti zapošljavanja i prihoda za lokalne radnike i pružatelje usluga.

2 Politički i regulatorni okvir za angažman građana u Brčko Distriktu

Razina angažmana dionika i pristup informacijama o okolišu u Brčko distriktu regulirana je postupcima zaštite okoliša, prostornog planiranja, gradnje i upravnim postupcima. Ključne zakonske odredbe koje se primjenjuju na Podprojekt definiraju kako i kada javnost mora biti informirana i konzultirana, kao i kako može pristupiti i doprinijeti procesima donošenja odluka o okolišu.

2.1 Zakonodavstvo Brčko Distrikta i Bosne i Hercegovine

Zahtjevi za sudjelovanje javnosti i objavljivanje informacija definirani su u raznim zakonima i propisima koji se primjenjuju na procese planiranja, izdavanja dozvola i procjene utjecaja na okoliš. To uključuje:

- **Zakon o slobodnom pristupu informacijama u Bosni i Hercegovini⁵**
Ovaj zakon jamči pravo svake fizičke i pravne osobe na pristup informacijama koje posjeduju javna tijela. Javna tijela dužna su odgovoriti na zahtjeve za pristup i proaktivno otkriti određene vrste informacija od javnog interesa, uključujući pitanja zaštite okoliša.
- **Zakon o zaštiti okoliša Brčko Distrikta⁶**
Ovaj zakon uređuje načela zaštite okoliša, uključujući javni pristup informacijama o okolišu i sudjelovanje javnosti u donošenju odluka o okolišu. Tijekom postupaka procjene utjecaja na okoliš (PUO), zakon zahtijeva da:
  - Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove objavit će studiju utjecaja na okoliš javnosti;
  - Omogućiti 30-dnevni rok za komentare za javni uvid;
  - Javna rasprava će se organizirati u blizini lokacije projekta; i
  - Odjel uključuje komentare javnosti prije donošenja odluke o odobrenju i izdavanju ekološke dozvole.
- **Pravilnik o sadržaju, izradi i donošenju dokumenata prostornog uređenja (BD BiH)⁷**
Ovaj Pravilnik regulira sudjelovanje u izradi dokumenata prostornog uređenja. Nakon što je nacrt prostornog plana izrađen, mora se objaviti javno u medijima i lokalnim uredima. Potreban je rok od 30 dana za objavu, s javnom raspravom koja se održava tijekom posljednje trećine razdoblja, što zajednicama omogućuje pregled, komentiranje i utjecaj na odluke o planiranju.
- **Zakon o upravnom postupku Brčko Distrikta⁸**
Ovaj zakon utvrđuje opća pravila za upravno odlučivanje u Brčko Distriktu, uključujući postupke relevantne za izdavanje dozvola, prostorno planiranje i ekološka odobrenja. Jamči da su pogođene strane propisno obaviještene, da im se pruži prilika za sudjelovanje u donošenju odluka i da im se odobri pristup relevantnim informacijama. Vlasti su dužne obavijestiti stranke o njihovim pravima, pružiti strankama priliku da izraze svoje mišljenje prije donošenja bilo kakve odluke i omogućiti uvid u spise predmeta. Ove odredbe jačaju transparentnost, proceduralnu pravičnost i odgovornost te čine dio pravne osnove za javne konzultacije, objavljivanje informacija i mehanizme za podnošenje pritužbi u okviru ovog podprojekta.

⁵Službeni glasnik BiH, br. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11, 100/13

⁶Službeni glasnik BD BiH, br. 24/04, 01/05, 19/07, 09/09

⁷Odluka o donošenju Pravilnika br. 01.1-02-028213/09 od 2. rujna 2009.

⁸ Službeni glasnik BD BiH br. 48/11, 21/18, 23/19

2.2 Međunarodni sporazumi

Bosna i Hercegovina je 2008. godine pristupila Aarhuškoj konvenciji o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u donošenju odluka i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša. Ova konvencija jamči javnosti sljedeća prava:

- Pravo pristupa informacijama o okolišu koje posjeduju javna tijela ili pružatelji javnih usluga;
- Pravo na sudjelovanje u donošenju odluka o okolišu, uključujući prostorno planiranje, izdavanje dozvola i procese stvaranja politika;
- Pravo na pristup pravnim lijekovima u slučaju kršenja zakona o zaštiti okoliša ili prava javnosti na sudjelovanje.

Prema članku 2(c), Konvencija se primjenjuje ne samo na vladine institucije već i na subjekte koji obavljaju javne funkcije vezane uz okoliš. U skladu s Konvencijom, od vlasti Biodiverziteta očekuje se da:

- Odgovoriti na javne zahtjeve za informacijama o okolišu bez obzira na nacionalnost ili prebivalište podnositelja zahtjeva;
- Redovito objavljivati i obavještavati javnost o dostupnim informacijama o okolišu;
- Otkrijte relevantne informacije tijekom izvanrednih situacija ili incidenata koji predstavljaju rizik za okoliš.

3 Standard Svjetske banke za okoliš i društvo o uključivanju dionika

Ovaj podprojekt provodi se u okviru Programa integriranog razvoja koridora rijeka Sava i Drina (SDIP) i podliježe Okviru za okoliš i socijalna pitanja Svjetske banke (ESF, 2018.)⁹. Točnije, Standardu za okoliš i socijalna pitanja 10 (ESS10)¹⁰. ESS 10 Svjetske banke prepoznaje „važnost otvorenog i transparentnog angažmana između Zajmoprimca i dionika projekta kao ključnog elementa dobre međunarodne prakse“. Konkretno, ESS10 zahtijeva sljedeće:

- „Zajmoprimci će surađivati sa zainteresiranim stranama tijekom cijelog životnog ciklusa projekta, započinjući takvo sudjelovanje što je ranije moguće u procesu razvoja projekta i u vremenskom okviru koji omogućuje smislene konzultacije sa zainteresiranim stranama o dizajnu projekta. Priroda, opseg i učestalost sudjelovanja zainteresiranih strana bit će proporcionalni prirodi i opsegu projekta te njegovim potencijalnim rizicima i utjecajima.“
- Zajmoprimci će sudjelovati u smislenim konzultacijama sa svim dionicima. Zajmoprimci će dionicima pružiti pravovremene, relevantne, razumljive i dostupne informacije te se s njima konzultirati na kulturno primjeren način, bez manipulacije, uplitanja, prisile, diskriminacije i zastrašivanja.
- Proces angažmana dionika uključivat će sljedeće, kako je detaljnije navedeno u ovom ESS-u: (i) identifikaciju i analizu dionika; (ii) planiranje načina na koji će se odvijati angažman sa dionicima; (iii) objavljivanje informacija; (iv) konzultacije sa dionicima; (v) rješavanje i odgovaranje na pritužbe; i (vi) izvještavanje dionika.
- Zajmoprimac će, kao dio procjene utjecaja na okoliš i društvo, voditi i objaviti dokumentiranu evidenciju o angažmanu dionika, uključujući opis konzultiranih dionika, sažetak primljenih povratnih informacija i kratko objašnjenje kako su povratne informacije uzete u obzir ili razloge zašto nisu.

Ovaj SEP specifični za podprojekt pripremljen je u skladu s Okvirom za upravljanje okolišem i društvenim pitanjima (ESMF) na razini programa i SEP-om programa¹¹, kako bi se osiguralo da su sve aktivnosti angažmana dionika u skladu s nacionalnim zahtjevima i zahtjevima Svjetske banke.

Iako važeći zakoni u BD-u i Bosni i Hercegovini općenito pružaju solidnu osnovu za uključivanje dionika, postoji nekoliko manjih nedostataka kada se procijene u odnosu na pune zahtjeve ESF-a i ESS10 Svjetske banke. To uključuje nedostatak zakonskih obveza za pripremu Planova uključivanja dionika (SEP), ograničene zahtjeve za kontinuirano uključivanje nakon faze procjene utjecaja na okoliš (EIA), nedostatak formalnih strategija uključivanja ranjivih skupina i nedostatak mehanizma za pritužbe na razini projekta. Ovi nedostaci rješavaju se razvojem i provedbom ovog SEP-a specifičnog za podprojekt i detaljnije su opisani u ESIA projektu.¹² Mjere poput uključive identifikacije dionika, proaktivnog objavljivanja, kontinuiranog uključivanja i funkcionalnog mehanizma za pritužbe osigurat će potpunu usklađenost s ESS10 tijekom cijelog životnog ciklusa podprojekta.

⁹ <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework> , zadnji put pristupljeno 01.04.2025.

¹⁰ <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework/brief/environmental-and-social-standards#ess10> , zadnji put pristupljeno 01.04.2025.

¹¹POTREBNA VEZA

¹²POTREBNA VEZA

4 Angažman građana

Godine 2014., prije usvajanja Okvira za okoliš i društvo (ESF) i Standarda za okoliš i društvo 10 (ESS10), Grupa Svjetske banke (WBG) uvela je Strateški okvir za uključivanje angažmana građana u operacije WBG-a ¹³. Ovaj okvir nastoji sustavno integrirati angažman građana (CE) u operacije koje podržava WBG kako bi se poboljšala učinkovitost razvoja, transparentnost i odgovornost.

Svjetska banka definira angažman građana kao dvosmjernu interakciju između građana i javnih vlasti, ili, ovisno o slučaju, drugih provedbenih institucija, u okviru aktivnosti koje financira Svjetska banka. Ovaj pristup građanima pruža udio u procesima donošenja odluka, omogućujući njihovim povratnim informacijama da utječu na planiranje, provedbu i evaluaciju razvojnih projekata. Krajnji cilj je poboljšati međuvremenske i konačne razvojne ishode osiguravanjem da se potrebe, brige i prioriteti građana odražavaju u projektnim intervencijama.

Svjetska banka naglašava da učinkovito, uključivo i smisleno uključivanje građana uključuje:

- Objavljivanje informacija vezanih uz projekt na pristupačan i pravovremen način;
- Konzultacije koje su inkluzivne, kulturno primjerene i prilagođene kontekstu;
- Mehanizmi povratnih informacija koji omogućuju dionicima da izraze zabrinutost i dobiju odgovore, učinkovito „zatvarajući krug“.

Ova dvosmjerna interakcija je ključna: kada građani daju povratne informacije ili izraze zabrinutost, nadležni za projekt moraju ih prepoznati, riješiti i na odgovarajući način reagirati kako bi održali povjerenje i izgradili zajedničko vlasništvo.

Sve operacije IPF-a koje podržava Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD) ili Međunarodno udruženje za razvoj (IDA) moraju ispunjavati sljedeća tri minimalna CE kriterija:

1. Dizajn usmjeren na građane: Projekt mora uključivati barem jedan mehanizam za izravno uključivanje građana ili interakciju s korisnicima, kao što su participativno planiranje, ankete, praćenje zajednice, rješavanje pritužbi ili savjetodavni paneli građana.
2. Pokazatelj povratnih informacija korisnika: Okvir rezultata mora uključivati barem jedan mjerljivi pokazatelj koji odražava dvosmjerni angažman građana. Ovaj pokazatelj mora pokazati kako se povratne informacije građana prikupljaju, obrađuju i na koje se odgovara tijekom provedbe.
3. Izvještavanje o napretku: Do treće godine provedbe projekta, napredak se mora izvijestiti na temelju pokazatelja povratnih informacija, uključujući i to kako su doprinosi građana utjecali na donošenje odluka ili pružanje usluga.

Oснаživanje građana da aktivno sudjeluju u procesu razvoja temelj je inkluzivne razvojne agende Svjetske banke. U kontekstu podprojekta sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčkom, angažman građana nadopunjuje angažman dionika osiguravajući da se glasovi zajednice, posebno ranjivih ili marginaliziranih skupina, ne samo čuju već i da se na njih djeluje.

Tablica 1sažima ključne razlike između šireg pristupa Svjetske banke angažmanu građana i zahtjeva za angažman dionika prema Okolišnom i socijalnom standardu 10 (ESS10).

¹³ <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/266371468124780089/strategic-framework-for-mainstreaming-citizen-engagement-in-world-bank-group-operations-engaging-with-citizens-for-improved-results>, zadnji put pristupljeno 01.04.2025.

Tablica 1 Razlike između uključenosti dionika i sudjelovanja građana

Uključivanje građana (CE)	Uključivanje dionika (ESS10)
Korporativna predanost s ciljevima (ne politikom)	Politika s pravnim implikacijama (tj. obvezna)
Okvir CE primjenjuje se na sve instrumente Banke; ciljevi se primjenjuju na IPF-ove	Odnosi se samo na IPF-ove
Naglasak na razvojnim rezultatima	Naglasak na upravljanju društvenim i okolišnim rizicima i utjecajima
Fokus na korisnike i nedržavne aktere	Dionici mogu uključivati nacionalne i lokalne vlasti
Potiče korištenje više alata i pristupa; same konzultacije nisu dovoljne	Naglasak na konzultacijama i mehanizmima za rješavanje pritužbi (GRM)
Naglašava iterativnu dvosmjernu komunikaciju i zatvaranje petlje povratnih informacija	Snažan fokus na otkrivanju informacija i komunikaciji o projektnim informacijama i instrumentima ESF-a; nema eksplicitnog zahtjeva za zatvaranje povratne informacije
Zahtijeva uključivanje pokazatelja u Okvire rezultata projekta	Nema potrebe za uključivanjem povezanih pokazatelja u Okvire rezultata

5 Sažetak prethodnih aktivnosti uključivanja dionika

Aktivnosti uključivanja dionika relevantne za Podprojekt sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Distriktu Brčko provedene su kroz dva paralelna puta: (i) u okviru programa SDIP financiranog od strane Svjetske banke; i (ii) kroz regulatorne postupke u skladu sa zahtjevima za izdavanje okolišnih dozvola u Distriktu Brčko.

5.1 Angažman na razini projekta

Vlada BiH i Brčko Distrikta, u sklopu pripreme i provedbe Programa integriranog razvoja koridora rijeka Sava i Drina (SDIP), proveli su javne konzultacije o Okviru za upravljanje okolišem i društvenim pitanjima (ESMF), Planu uključivanja dionika (SEP), Planu obveza zaštite okoliša i društvenih pitanja (ESCP), Procedurama upravljanja radnom snagom (LMP) i Okviru politike preseljenja (RPF). Ovi dokumenti primjenjuju se na sve podprojekte u okviru SDIP-a, uključujući i predmetni podprojekt.

Nakon početne objave instrumenata zaštite okoliša i socijalne zaštite u prosincu 2019., Jedinica za provedbu projekta (PIU) za Brčko Distrikt sudjelovala je na javnoj konzultaciji održanoj u Banjoj Luci 29. siječnja 2020., na koju su pozvane zainteresirane strane iz 20 lokalnih samouprava u slivu rijeka Save i Drine. Relevantni dokumenti bili su dostupni online prije konzultacije.

Revizijom okvira SDIP-a u 2022. godini kako bi se odrazile proširene aktivnosti podprojekata, ažurirane verzije ESMF-a, SEP-a, ESCP-a, LMP-a i RPF-a ponovno su objavljene početkom ožujka 2023. U Brčko Distriktu, namjenska javna rasprava održana je 16. ožujka 2023. u Skupštinskoj vijećnici Distrikta. Događaj je organizirao PIU u okviru Razvojnog i jamstvenog fonda Brčko Distrikta¹⁴ javno je objavljen na službenim web stranicama. Dokumenti su bili dostupni za pregled od 2. do 16. ožujka 2023.

Saslušanju je prisustvovalo 11 sudionika, uključujući predstavnike lokalnih institucija, organizacija civilnog društva i građane. Prijedlozi izneseni tijekom saslušanja uključivali su:

- Ažuriranje podataka o razminiranim područjima uz rijeku Savu (podnesen od strane Centra za razminiranje u BiH),
- Pojašnjenje institucionalnih uloga u prostornom planiranju u skladu sa zakonodavstvom Brčko Distrikta.

Dokumentacija je izmijenjena kako bi odražavala te komentare. Tijekom konzultacija nisu izražena nikakva druga bitna ekološka ili društvena pitanja.

5.2 Angažman specifičan za podprojekt prema nacionalnom zakonodavstvu

Paralelno s aktivnostima na razini SDIP-a, provedena je potpuna Procjena utjecaja na okoliš (EIA) u skladu sa zakonodavstvom Brčko Distrikta o zaštiti okoliša za predloženu sanaciju i zatvaranje odlagališta.

Kao dio ovog procesa, Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove Brčko Distrikta organizirao je javno objavljivanje Studije utjecaja na okoliš koju je izradila tvrtka Enova doo Sarajevo¹⁵. Studija je bila dostupna javnosti od 27. srpnja do 26. kolovoza 2022. godine.

Javna rasprava održana je 4. kolovoza 2022. u 13:00 sati u prostorijama MZ Ilička, lokalne administrativne jedinice u kojoj se nalazi odlagalište otpada. Događaj je proveden u skladu s člancima 35., 36. i 59. Zakona o zaštiti okoliša Brčko Distrikta¹⁶.

¹⁴www.rgfbd.com, zadnji put pristupljeno 01.04.2025.

¹⁵ www.ppipo.bdcentral.net, zadnji pristup 01.04.2025.

¹⁶ Službeni glasnik BD BiH, br. 24/04, 01/05, 19/07, 09/09

Prisutni su bili:

- Predstavnici Odjela za prostorno planiranje,
- Konzultantski tim iz Enove,
- Članovi lokalne zajednice (uključujući vodstvo MZ Ilička),
- Predstavnici JP Komunalno Brčko,
- Predstavnici lokalnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, te
- zainteresiranih građana.

Nakon rasprave, podneseno je nekoliko bitnih komentara. Nadležni odjel formalno je zatražio revizije dokumenta o procjeni utjecaja na okoliš 9. rujna 2022. Konzultant je 7. listopada 2022. podnio revidiranu procjenu utjecaja na okoliš, uključujući povratne informacije s javne rasprave i komentare primljene pisanim putem i telefonom. Konačna verzija procjene utjecaja na okoliš prihvaćena je kao zadovoljavajuća i ispunjava potrebne kriterije za izdavanje ekološke dozvole.

Okolišna dozvola naknadno je izdana na temelju odobrene studije utjecaja na okoliš (EIA) i vrijedi pet godina. Dozvola opisuje obveze praćenja emisija, podzemnih voda, kvalitete zraka, gospodarenja otpadom i buke. Dozvola i pripadajuća dokumentacija potvrdili su da je proces javnih konzultacija u potpunosti poštovan i dokumentiran.

6 Angažman tijekom pripreme projekta - Mapiranje i analiza identifikacije dionika

Ekološki i društveni standard 10 (ESS10) ¹⁷Svjetske banke prepoznaje dvije široke kategorije dionika:

- Strane pogođene projektom (PAP-ovi) i
- Druge zainteresirane strane (OIP-ovi).

Strane pogođene Projektom su pojedinci, skupine ili zajednice na koje će Projekt vjerojatno izravno utjecati, bilo pozitivno ili negativno. To može uključivati utjecaje na njihov fizički okoliš, zdravlje, sigurnost, kulturne prakse, ekonomsku dobrobit ili egzistenciju. To su često pojedinci ili kućanstva koja žive u području Projekta ili u njegovoj blizini i najvjerojatnije će iskusiti opipljive promjene koje proizlaze iz ekološkog i društvenog otiska Projekta.

Druge zainteresirane strane odnose se na pojedince, skupine ili organizacije koje možda nisu izravno pogođene Projektom, ali imaju interes za njega zbog njegove lokacije, karakteristika, potencijalnih utjecaja ili relevantnosti za šire javne ili institucionalne probleme. To može uključivati lokalne ili regionalne vlasti, regulatore, javne institucije, akademske i znanstvene institucije, aktere privatnog sektora, sindikate, predstavnike medija, nevladine organizacije (NVO), ženske organizacije, ekološke skupine i druge subjekte civilnog društva.

Identifikacija i analiza obje kategorije dionika ključan je prvi korak u osiguravanju smislenog, uključivog i odgovornog angažmana tijekom cijelog životnog ciklusa projekta.

6.1 Identifikacija i mapiranje dionika

Mapiranje dionika provodi se vertikalno, preko administrativnog prostora, i horizontalno, unutar pojedinačnog prostora. Prvi korak uključuje univerzalno mapiranje. Svaka skupina dionika ocjenjuje se prema relativnoj važnosti i utjecaju, počevši od ocjene od 1 do 5, pri čemu se ponderiranje dobiva unakrsnim upućivanjem na interes i moć dionika. Dionici visokog (5*) i značajnog značaja (4*) su dionici koji se uključuju u sve aktivnosti angažmana i zahtijevaju kontinuirano i nesmetano sudjelovanje. To pomaže u dodjeljivanju važnosti za daljnju analizu. Univerzalno mapiranje, interes i relativna važnost prikazani su u Tablica 2.

Tablica 2 Segmentacija dionika prema područjima utjecaja

Dionici	Područje utjecaja	Značaj
Svjetska banka	Odobrenje kredita, podrška u provedbi kredita i praćenje usklađenosti s ugovornim odredbama	****
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Provedbena agencija za SDIP i glavni partner SB-a za provedbu projekta na razini BiH	****
Ministarstvo financija i riznice	Nadzor kredita na razini BiH	****
Jedinica za provedbu projekta BD BiH koju vodi Vlada BD BiH	Upravljanje i provedba projekata, nadzor, izvještavanje, program provedbe, upravljanje okolišnim i društvenim rizicima, upravljanje pritužbama, provedba i koordinacija SEP-a i ESMP-a, kao i aktivnosti nabave i financijskog upravljanja u BD-u	*****
Uprava za financije	Nadzor kredita na razini upravnog odbora	*****
Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove	Glavno tijelo za zaštitu okoliša, prostorno planiranje i izdavanje ekoloških i urbanističkih dozvola u Distriktu Brčko	*****
Odjel za javnu sigurnost	Glavno tijelo za izdavanje građevinskih i uporabnih dozvola u BD-u	*****
Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo	Glavno tijelo za upravljanje vodama i izdavanje vodnih dozvola u Distriktu Brčko	*****

¹⁷www.thedocs.worldbank.org/en/doc/837721522762050108-0290022018/original/ESFFramework.pdf#page=111&zoom=80, zadnji put pristupljeno 01.04.2025.

Dionici	Područje utjecaja	Značaj
Odjel za komunalne poslove	Glavno tijelo odgovorno za upravljanje lokalnim komunalnim uslugama u Brčkom Distriktu, uključujući gospodarenje otpadom i odlagalište otpada Brčko. Odjel će pružati tehničku i administrativnu podršku za Podprojekt, pomagati u angažmanu dionika putem olakšavanja rada informativnog stola, voditi evidenciju pritužbi kao primatelj pritužbi prvog stupnja, kao i drugu opću pomoć. Važno je napomenuti da će ovaj subjekt također biti odgovoran za sve aktivnosti na lokaciji tijekom faze nakon zatvaranja.	*****
Nacionalni mediji (radio, TV, novine)	Omogućuje široko i redovito širenje informacija vezanih uz Projekt, osigurava njegovu vidljivost i olakšava angažman dionika	**
Društvene mreže (Twitter, Facebook itd.)		**
Mediji na BD razini (radio, TV, novine)		***
Mjesne zajednice Ilička, Brezik, Grčica i druga obližnja stambena područja	Pojedinci i kućanstva pogođeni utjecajima na okoliš i društvo trenutnog stanja odlagališta. Ove zainteresirane strane vjerojatno će također primijetiti promjene koje proizlaze iz faze izgradnje, posebno iz radova na sanaciji i zatvaranju u okviru podprojekta. Potencijalni poremećaji mogu uključivati emisije u zrak, buku itd. Istovremeno, očekuje se da će ova skupina iskusiti značajne dugoročne koristi od podprojekta, posebno kroz poboljšanje kvalitete zraka, smanjenje neugodnih mirisa i poboljšani krajobraz.	*****
Poslovni objekti	Pod utjecajem okolišnih i društvenih utjecaja trenutnog stanja odlagališta. Odnosi se na objekte i operacije koje se nalaze u blizini odlagališta i mogu biti pogođeni privremenim poremećajima povezanim s prašinom, bukom, mirisom i prometnim gužvama tijekom faze izgradnje. Mnogi od ovih objekata oslanjaju se na dosljedan pristup i općenito imaju koristi od bolje kvalitete okoliša. Dugoročno se očekuje da će imati koristi od poboljšane vizualne estetike i kvalitete okoliša, kao i bolje ukupne percepcije okolnog područja.	*****
Industrijski objekti	Pod utjecajem okolišnih i društvenih utjecaja trenutnog stanja odlagališta. Industrijski objekti koji posluju u blizini područja odlagališta mogu doživjeti privremene poremećaje tijekom faze izgradnje, posebno povezane s cestovnim prometom, prašinom i mirisima. Ove su zainteresirane strane obično manje osjetljive od stambenih ili komercijalnih, ali i dalje mogu biti pogođene. Očekuje se da će poboljšanja uvjeta okoliša, posebno u odnosu na kvalitetu zraka i percepciju okolnog područja, dugoročno podržati industrijske operacije.	****
Poljoprivredni proizvođači koji posluju u okolnom području	Pod utjecajem okolišnih i društvenih utjecaja trenutnog stanja odlagališta. Korisnici i operateri poljoprivrednog zemljišta u blizini odlagališta mogu se suočiti s povremenim poremećajima zbog prašine tijekom razdoblja izgradnje. Drugo razmatranje je kvaliteta rijeke Save u svim fazama, posebno ako se koristi za navodnjavanje. Očekuje se da će uspješna sanacija i zatvaranje odlagališta poboljšati kvalitetu zraka, tla, podzemnih i površinskih voda te smanjiti rizik od onečišćenja poljoprivrednog zemljišta ili izvora navodnjavanja, nudeći poboljšanja ugleda i kvalitete, poboljšavajući tržišnu vrijednost.	****
Europsko sveučilište Brčko Distrikt	Pod utjecajem okolišnih i društvenih utjecaja trenutnog stanja odlagališta. Sveučilište može biti pogođeno privremenim povećanjem buke, prašine, vibracija i prometa vozila, kao i potencijalnim neugodnim mirisima tijekom faze izgradnje. Napominje se da ovaj objekt ugošćuje studente. Međutim, studenti, osoblje i posjetitelji vjerojatno će imati koristi od dugoročnih poboljšanja kvalitete zraka, smanjenih neugodnih mirisa i poboljšane sigurnosti okoliša nakon što se provedu sustavi zatvaranja i praćenja. Poboljšanja okoliša također mogu poboljšati privlačnost sveučilišta i širu sliku zajednice.	*****
JP Komunalno Brčko	Kao javno komunalno poduzeće odgovorno za usluge odlaganja komunalnog otpada, JP Komunalno je ključni institucionalni dionik. Ima središnju ulogu u koordinaciji tokova otpada, nadzoru rada odlagališta tijekom tranzicije i zatvaranja. Podprojekt će izravno utjecati na njihovo poslovanje, povećati odgovornosti tehničkog i ekološkog nadzora te doprinijeti poboljšanju infrastrukture pod njihovim upravljanjem. Institucija će pomagati u angažmanu dionika putem olakšavanja rada	*****

Dionici	Područje utjecaja	Značaj
	informativnog stola, voditi evidenciju pritužbi kao primatelj pritužbi prve razine, kao i pružati drugu opću pomoć tijekom provedbe projekta.	
Vijeća općina Ilička i Brezik	Ove lokalne administrativne jedinice služe kao predstavnička tijela za stanovnike najbliže odlagalištu otpada i djeluju kao formalni kanali za prenošenje zabrinutosti, prioriteta i zahtjeva zajednice. Njihova uloga u konzultacijama na razini zajednice je ključna. Također igraju potpornu ulogu u širenju informacija o projektu i organiziranju povratnih informacija.	*****
Lokalne nevladine organizacije, organizacije civilnog društva i organizacije za zaštitu okoliša	Ove skupine igraju važnu ulogu u zagovaranju zaštite okoliša, praćenju procesa javnih konzultacija i osiguravanju zastupljenosti ranjivih i marginaliziranih glasova. Mogu sudjelovati u konzultacijama sa zainteresiranim stranama, pružati tehničke ili zagovaračke doprinose te pomoći u podizanju svijesti o ekološkim i društvenim pitanjima tijekom provedbe.	****
Izvođači radova i podizvođači	Ovi akteri su izravno uključeni u provedbu rehabilitacije i zatvaranja faze izgradnje. Njihovo ponašanje ima izravan utjecaj na okolišne i društvene performanse, radne standarde te zdravlje i sigurnost na radu na lokaciji podprojekta. Izvođači radova moraju osigurati provedbu mjera ublažavanja, održavati usklađenost s odredbama PUOD-a i PLO-a, pomagati u provedbi SEP-a, kao i svih ostalih relevantnih odredbi instrumenata zaštite okoliša i sigurnosti, kao i surađivati s mehanizmima za praćenje i rješavanje pritužbi.	*****
Ranjive i nedovoljno zastupljene skupine (uključujući kućanstva na čelu s ženama, starije osobe, osobe s invaliditetom, Rome i kućanstva s niskim prihodima)	Ove skupine su u opasnosti da budu nesrazmjerno pogođene projektnim aktivnostima zbog ograničenog pristupa informacijama, smanjene mogućnosti sudjelovanja u konzultacijama ili povećane osjetljivosti na utjecaje (npr. kvaliteta zraka, opasnosti u prometu itd.). Posebna se pozornost mora posvetiti osiguravanju njihovog uključivanja putem uključivih metoda komunikacije, kulturno primjerenog informiranja i pristupačnih postupaka za pritužbe.	*****
Niskokvalificirani, polukvalificirani i visokokvalificirani radnici (lokalna radna snaga)	Pojedinci koji mogu tražiti ili dobiti zaposlenje putem izgradnje, praćenja i aktivnosti nakon zatvaranja Podprojekta. Na ovu skupinu izravno utječu radni uvjeti, prakse zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te zaštita radnih prava. Projekt nudi mogućnosti za stvaranje prihoda, ali također zahtijeva strukturirane mehanizme za sprječavanje iskorištavanja, osiguranje pravednog zapošljavanja i omogućavanje pritužbi na radnom mjestu.	****
Hitne službe (vatrogasci, hitne službe i policija)	Ove institucije igraju ključnu ulogu u osiguravanju javne sigurnosti i pripravnosti za hitne slučajeve tijekom provedbe podprojekta. Njihov angažman i pružanje pravovremenih informacija ključni su za upravljanje potencijalnim incidentima poput izbijanja požara (npr. paljenje plina s odlagališta otpada), prometnih nesreća u kojima sudjeluju teški strojevi ili medicinskih hitnih slučajeva među radnicima ili obližnjim stanovnicima. Bit će potrebna koordinacija s hitnim službama.	****

Iako nevladin sektor igra potpornu ulogu, posebno u pružanju usluga ranjivim skupinama (npr. osobama s invaliditetom, Romima, mladima), on je i dalje relativno malen i ovisan o vanjskom financiranju. Nevladine organizacije i organizacije civilnog društva koje djeluju u sektorima okoliša i ljudskih prava su ograničene; međutim, Udruga građana Demos u Brčkom je prepoznata po provođenju anketa o kvaliteti zraka među lokalnim stambenim zajednicama.

6.2 Pojedinci i skupine u nepovoljnom položaju/ranjivi pojedinci

Pojedinci ili skupine u nepovoljnom položaju ili ranjive skupine potencijalno su nesrazmjerno pogođeni i manje sposobni iskoristiti prilike koje nudi Podprojekt zbog specifičnih poteškoća u pristupu i/ili razumijevanju informacija o Podprojektu i njegovim utjecajima na okoliš i društvo te strategijama ublažavanja. U Brčko Distriktu, najčešće ranjive skupine uključuju 18:

¹⁸ *Strategija socijalnog uključivanja Brčko Distrikta 2021.–2027.* (<https://www.unicef.org/bih/media/6471/file/Br%C4%8Dko%20District%20of%20Bosnia%20and%20Herzegovina%20Social%20Inclusion%20Strategy.pdf>), zadnji put pristupljeno 12.02.2025.

- Djeca i mladi u riziku, uključujući one s teškoćama u razvoju, one koji žive u siromaštvu i one u institucionalnoj skrbi;
- Starije osobe, posebno one koje žive same ili bez obiteljske podrške;
- Osobe s invaliditetom koje se suočavaju s preprekama u obrazovanju, zapošljavanju, pristupu infrastrukturi i socijalnoj uključenosti;
- Romsko stanovništvo, koje ostaje jedna od najsocijalno isključenijih skupina u BD-u;
- Kućanstva s jednim roditeljem, često na čelu s ženama i s povećanim rizikom ekonomske ranjivosti;
- Nezaposlene osobe, posebno dugotrajno nezaposlene osobe i mladi bez radnog iskustva;
- Interno raseljene osobe i povratnici koji se i dalje suočavaju s izazovima reintegracije;
- Žrtve nasilja, uključujući nasilje temeljeno na spolu i obiteljsko nasilje.

Procjena utjecaja na okoliš i društvo podprojekta nije identificirala pojedince ili skupine u blizini predmetnog područja, niti su prepoznati značajni utjecaji na okoliš ili društvo koji nesrazmjerno utječu na takve skupine. Što se tiče same lokacije podprojekta, koja uključuje pristupnu cestu, nema dokaza o izravno pogođenim osobama (PAP) na ovom području, uključujući ranjive pojedince ili skupine. Posebna je pozornost posvećena potencijalnoj prisutnosti neformalnih sakupljača otpada, ali nitko nije identificiran.

Dodatna pažnja posvećena je stambenim područjima Iličke i Brezika, gdje se procjenjuje da se oko 100 kućanstava nalazi unutar izravne zone utjecaja, posebno tijekom faze izgradnje. Napominje se da unutar ovog područja nisu identificirane ranjive skupine ili pojedinci, poput starijih osoba, osoba s invaliditetom ili kućanstava s niskim primanjima itd.

U širem kontekstu, podprojekt će dovesti do privremenog povećanja prometa tijekom izgradnje i povećanja regionalnog prometa zbog prijevoza otpada, no oba su povećanja beznačajna u usporedbi s uobičajenim volumenom prometa te se stoga ne očekuje da će imati utjecaj na ranjive pojedince ili skupine.

Iako se ne očekuje da će Podprojekt imati značajan negativan utjecaj na ranjive skupine zbog ograničenog fizičkog otiska i prirode planiranih radova, mora se prepoznati da je ovaj SEP živi dokument i da će se ažurirati prema potrebi na temelju novih informacija ili promjena tijekom provedbe Projekta, kako bi se osigurala potpuna uključenost svih relevantnih pojedinaca i zajednica.

6.3 Analiza dionika

Dionici koji su identificirani kao oni s visokim ili znatnim značajem, preciznije oni kojima je dodijeljen rang 5 ili 4 tijekom procesa mapiranja dionika, kako je prikazano u poglavlju 6.1 Identifikacija i mapiranje dionika, analizirani su u Tablica 3Ova analiza uključuje njihov trenutni status, ključne zabrinutosti ili probleme pokrenute tijekom konzultacija, očekivanja od Projekta, kao i Podprojekta, značaj rizika da se ta očekivanja možda neće ispuniti te uvjete potrebne za upravljanje ili ublažavanje takvih rizika.

Općenito, rizik za dionike procjenjuje se kao nizak do umjeren. Postoji široki konsenzus među ključnim dionicima u podršci sanaciji i zatvaranju odlagališta otpada, a nisu utvrđeni sukobljeni interesi izvan opsega podprojekta koji bi mogli ugroziti opću podršku.

Ipak, održavanje snažnog procesa angažmana dionika, zajedno s funkcionalnim mehanizmom za rješavanje pritužbi i ojačanim kapacitetima dionika i upravljanja pritužbama, ostat će ključno za osiguranje kontinuiranog povjerenja, uključivog sudjelovanja i rješavanja novonastalih problema tijekom cijelog životnog ciklusa podprojekta.

Tablica 3 Analiza dionika prema razini angažmana

Podgrupa ¹⁹	Trenutni status	Brige i problemi	Očekivanja	Rizici	Omogućavanje kvalifikatora
Svjetska banka	Odobrenje kredita, podrška u provedbi kredita i praćenje usklađenosti s ugovorima i postizanje ciljeva razvoja projekta, praćenje provedbe podprojekata	Spremnost za provedbu, učinkovitost i kašnjenja u isplatama	Poštivanje rokova za odobrenje i provedbu projekta u skladu s ciljevima utvrđenim u projektnoj dokumentaciji, kao i podprojektu.	Nisko	Odobrenje zajma, priručnika za projektne operacije i ostalih dokumenata specifičnih za projekt koje je pripremio zajmoprimac, tj. jedinice za provedbu projekta
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (MoFTER)	Iskustvo u nadzoru provedbe projekata poplava na SB-u	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa mora imati odgovarajuće osoblje za nadzor i praćenje velikih projekata i podprojekata s ESF-om	Održavati institucionalne kapacitete za praćenje i nadzor projekta financiranog od strane Svjetske banke u sektoru zaštite i sprječavanja poplava, zapošljavanjem kompetentnog osoblja za koordinaciju projekta na svim razinama	Nisko	Unutar Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa relevantna stručnost osoblja u nadzoru i koordinaciji projekta, izgradnja kapaciteta za Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa tijekom provedbe projekta
Ministarstvo financija i riznice	Financijsko upravljanje proračunom BiH, uključivanje jamstava BiH, ovlaštene osobe za isplatu	Potencijalni limit isplate	Održavati jamstva BiH i potpisati Ugovor o zajmu prema uvjetima ugovora o financiranju	Umjereno	Objavljivanje nacрта proračunskih dokumenata i analiza konačnih dokumenata o financijskoj uspješnosti
Jedinica za provedbu projekta BD BiH koju vodi Vlada BD BiH	Ima ograničeno ili nimalo iskustva u projektima Svjetske banke i u provedbi ESF-a Svjetske banke	Jedinica za provedbu projekta (PIU) mora imati odgovarajuće osoblje za upravljanje velikim projektima i podprojektima s ESF-om.	Održavati institucionalne kapacitete u provedbi projekta financiranog od strane Svjetske banke u sektoru zaštite i sprječavanja poplava, zapošljavanjem kompetentnog osoblja za upravljanje projektom na svim razinama, kao i podprojektom.	Umjereno	Unutar Vlade BD BiH, Jedinica za provedbu projekta (PIU) s relevantnim stručnim znanjem osoblja u upravljanju projektima, nabavi, financijskom upravljanju, okolišnim i socijalnim zaštitama, monitoringu i evaluaciji, izgradnji kapaciteta za Vladu BD BiH/PIU tijekom provedbe projekta
Uprava za financije	Financijsko upravljanje proračunom BD-a BiH, uključivanje jamstava BD-a BiH, ovlaštene osobe za isplatu	Potencijalni limit isplate	Održavati jamstva BD-a i izvršiti Ugovor o zajmu prema uvjetima ugovora o financiranju	Umjereno	Objavljivanje nacрта proračunskih dokumenata i analiza konačnih dokumenata o financijskoj uspješnosti
Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove	Iskustvo u izdavanju ekoloških i urbanističkih dozvola	Kašnjenja u izdavanju dozvola zbog nepotpunih zahtjeva za dozvole	Održavajte učinkovitost i razinu suradnje tijekom izdavanja dozvola kako biste izbjegli kašnjenja.	Nisko	Pravovremeno komunicirati s JPP-om o potrebnoj dokumentaciji koja se mora dostaviti uz zahtjev za izdavanje dozvola

¹⁹Podskupine na lokalnoj i razini zajednice nisu isključive i mogu imati višestruka preklapanja (npr. mlade žene proizvođačice poljoprivredno-prehrambenih proizvoda koje žive u nepovoljnom području dobile bi dodatne bodove u kriterijima odabira za sve tri karakteristike (spol, dob i lokacija)).

PROGRAM INTEGRIRANOG RAZVOJA KORIDORA RIJEKA SAVE I DRINE

Podgrupa ¹⁹	Trenutni status	Brige i problemi	Očekivanja	Rizici	Omogućavanje kvalifikatora
Odjel za javnu sigurnost	Iskustvo u gradnji i izdavanju dozvola za uporabu	Kašnjenja u izdavanju dozvola zbog nepotpunih zahtjeva za dozvole	Održavajte učinkovitost i razinu suradnje tijekom izdavanja dozvola kako biste izbjegli kašnjenja.	Nisko	Pravovremeno komunicirati s JPP-om o potrebnoj dokumentaciji koja se mora dostaviti uz zahtjev za izdavanje dozvola
Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo	Iskustvo u izdavanju vodnih dozvola	Kašnjenja u izdavanju dozvola zbog nepotpunih zahtjeva za dozvole	Održavajte učinkovitost i razinu suradnje tijekom izdavanja dozvola kako biste izbjegli kašnjenja.	Nisko	Pravovremeno komunicirati s JPP-om o potrebnoj dokumentaciji koja se mora dostaviti uz zahtjev za izdavanje dozvola
Odjel za komunalne poslove	Iskustvo u podršci tehničkoj provedbi sanacije i rehabilitacije okoliša, kao i infrastrukturnih projekata, tijekom cijelog projektnog ciklusa - posebno tijekom faza studije izvedivosti i projektiranja te tijekom faze izgradnje. Posjeduje kapacitet za adekvatno praćenje projekta tijekom faze nakon rehabilitacije i zatvaranja.	Nemogućnost pružanja potrebnih podataka i informacija. Potencijalni nedostaci u kapacitetima tehničke podrške za održivu podršku projektu.	Održavati učinkovitost i suradnju tijekom cijelog projektnog ciklusa u tehničkim pitanjima i nastaviti pružati operativnu podršku. Odgovoran za preuzimanje odgovornosti upravljanja nakon zatvaranja, uključujući praćenje okoliša i održavanje lokacije.	Srednji	Osigurati pravovremenu komunikaciju s JPP-om i drugim relevantnim stranama poput projektanta kako bi se pružila potrebna tehnička podrška te točni podaci i doprinosi.
Lokalna i društvena razina					
Mjesne zajednice Ilička, Brezik, Grčica i druga obližnja stambena područja	Kućanstva koja se nalaze u neposrednoj blizini odlagališta otpada; trenutno se suočavaju s neugodnim mirisima i pogoršanim uvjetima okoliša.	Potencijalna izloženost povećanim emisijama u zrak, buci, prašini, poremećajima u prometu tijekom gradnje. Zabrinutost zbog transparentnosti, poremećaja svakodnevnog života, utjecaja na zdravlje i dugoročne sigurnosti okoliša.	Značajno poboljšanje lokalnih uvjeta okoliša; smanjeni mirisi; pravovremena razmjena informacija i minimiziranje građevinskih smetnji.	Umjereno	Kontinuirana dvosmjerna komunikacija; pravovremeno objavljivanje rasporeda gradnje i mjera ublažavanja; pristupačan mehanizam za pritužbe; angažman vijeća zajednice u usmjeravanju povratnih informacija i upravljanju očekivanjima.
Poslovni objekti	Aktivni komercijalni subjekti smješteni u blizini odlagališta otpada, ovisni o pristupačnosti, općim uvjetima okoliša i pozitivnoj slici za promet kupaca i kontinuitet poslovanja.	Potencijalni poremećaji tijekom gradnje zbog prašine, neugodnih mirisa, prometnih gužvi i buke. Privremeni poremećaji u poslovanju ili smanjen pristup kupcima.	Kontinuirana dostupnost komercijalnih objekata, pravovremena komunikacija o rasporedu radova, ublažavanje utjecaja smetnji i vidljiva poboljšanja kvalitete okoliša nakon zatvaranja.	Umjereno	Dajte prioritet jasnom i pravovremenom obavještanju o građevinskim aktivnostima i ograničenjima pristupa. Uključite tvrtke u periodična ažuriranja i mehanizme za pritužbe kako biste olakšali dvosmjernu komunikaciju i povjerenje.
Industrijski objekti	Operativni industrijski korisnici koji se nalaze u blizini odlagališta otpada, a bave se proizvodnjom, skladištenjem ili logistikom. Obično su manje osjetljivi na kratkoročne	Privremeni poremećaji tijekom faze izgradnje, uključujući ograničenja pristupa, povećan promet teških vozila i potencijalnu prašinu koja	Minimalni poremećaji pristupnih ruta i rada; pravovremene obavijesti o građevinskim aktivnostima; poboljšanja uvjeta okoliša nakon	Nisko	Uspostavite i održavajte redovitu komunikaciju s predstavnicima postrojenja. Osigurajte da planovi upravljanja prometom i gradnjom uzimaju u obzir logističke tokove i

PROGRAM INTEGRIRANOG RAZVOJA KORIDORA RIJEKA SAVE I DRINE

Podgrupa ¹⁹	Trenutni status	Brige i problemi	Očekivanja	Rizici	Omogućavanje kvalifikatora
	utjecaje od stambenih ili komercijalnih korisnika, ali ovise o stabilnom pristupu i uvjetima okoliša.	utječe na logistiku i sigurnost zaposlenika.	zatvaranja, posebno kvalitete zraka i ukupne percepcije područja.		pristupne rute u hitnim slučajevima.
Poljoprivredni proizvođači koji posluju u okolnom području	Male poljoprivredne parcele smještene jugoistočno od granice odlagališta. Zemljište je obrađeno. Nema trajne infrastrukture niti komercijalnih razmjera.	Blizina odlagališta otpada unosi umjerenu osjetljivost na prašinu tijekom radova na sanaciji, kao i potencijal za unošenje onečišćujućih tvari u vodu za navodnjavanje ako se uzima iz rijeke Save. Percepcija onečišćenja također može utjecati na tržišnu vrijednost proizvoda.	Sanacija i zatvaranje smanjit će percipirane i stvarne rizike za okoliš, uključujući utjecaje na kvalitetu zraka i tla. Poboļjšani uvjeti mogu s vremenom povećati vrijednost zemljišta i poljoprivrednu produktivnost.	Srednji	Osigurati pravovremenu komunikaciju o građevinskim aktivnostima i rezultatima praćenja okoliša. Provesti mjere kontrole prašine i mirisa tijekom radova.
Europsko sveučilište Brčko Distrikt	Sveučilište se nalazi u blizini odlagališta otpada. Objekt radi tijekom cijele godine i uključuje znatnu koncentraciju osoblja i studenata, s gotovo jednakom raspodjelom spolova.	Zbog blizine odlagališta otpada, sveučilište bi moglo iskusiti privremene utjecaje tijekom faze izgradnje, uključujući prašinu, buku, neugodne mirise i povećan promet, što bi moglo poremetiti predavanja i pristup kampusu. Osjetljive skupine poput studenata sa zdravstvenim problemima mogu biti više pogođene. Zabrinutost zbog javnog imidža.	Da će se radovi na sanaciji i zatvaranju odlagališta provoditi uz minimalne poremećaje u radu sveučilišta te da će se provesti mjere ublažavanja kako bi se smanjilo onečišćenje zraka i buka. Dugoročno, institucija očekuje poboljšanje uvjeta okoliša oko kampusa, što će doprinijeti sigurnijem i privlačnijem akademskom okruženju.	Srednji	Održavajte blisku komunikaciju s upravom sveučilišta tijekom cijele faze izgradnje. Unaprijed obavijestite o aktivnostima koje bi mogle uzrokovati poremećaje i osigurajte učinkovitu provedbu mjera ublažavanja (suzbijanje prašine, kontrola buke, raspored prijevoza).
JP Komunalno Brčko	JP Komunalno Brčko je javno komunalno poduzeće odgovorno za usluge gospodarenja komunalnim otpadom u Brčko Distriktu, uključujući operacije vezane uz odlagalište. Podprojekt će izravno utjecati na njihov opseg rada, odgovornosti i operativni nadzor, kako tijekom faze sanacije, tako i nakon zatvaranja.	Primarna zabrinutost je nedostatak jasnoće o budućim rutama odlaganja otpada nakon zatvaranja postojećeg odlagališta te rizik od poremećaja u pružanju usluga ili ilegalnog odlaganja otpada.	JP Komunalno izraditi jasan plan i vremenski okvir za prelazak na alternativna rješenja gospodarenja otpadom, uz tehničku podršku i obuku.	Nisko	Pravovremeno planiranje i potvrđivanje privremenih i dugoročnih aranžmana za zbrinjavanje otpada.
Vijeća općina Ilička i Brezik	Ova lokalna upravna tijela predstavljaju stambena područja najbliža odlagalištu otpada. Djeluju kao posrednici između lokalnih stanovnika i vlasti Distrikta Brčko te mogu komunicirati probleme i	Ključne zabrinutosti uključuju nedovoljnu komunikaciju i konzultacije s lokalnim stanovnicima u vezi s utjecajima projekta, posebno oko poremećaja povezanih s gradnjom. Postoji i rizik od nepovjerenja ili neangažiranosti ako	Vijeća očekuju da će biti redovito informirana i uključena u sve faze Podprojekta. Također očekuju rani pristup ažuriranjima o vremenskim rokovima, utjecajima i koristima.	Srednji	Održavajte redovitu i transparentnu komunikaciju s predstavnicima Vijeća. Uključite ih, ako je moguće, u posjete lokacijama, konzultacije i aktivnosti praćenja gdje je to primjereno. Pružite pristupačne informacije o

PROGRAM INTEGRIRANOG RAZVOJA KORIDORA RIJEKA SAVE I DRINE

Podgrupa ¹⁹	Trenutni status	Brige i problemi	Očekivanja	Rizici	Omogućavanje kvalifikatora
	pomoći u olakšavanju lokalnih konzultacija.	se lokalni glasovi smisleno ne odraze u planiranju ublažavanja ili ako se pritužbe ne riješe odmah.			opsegu, rasporedu i utjecajima projekta.
Lokalne nevladine organizacije, organizacije civilnog društva i organizacije za zaštitu okoliša	Organizacije aktivne u Distriktu Brijeg, koje se zalažu za zaštitu okoliša, socijalnu uključenost i prava zajednice. Također mogu podržavati građanski nadzor, kampanje za podizanje svijesti i transparentnost u infrastrukturnim projektima.	Zabrinutost uključuje nedostatak transparentnosti ili neadekvatan pristup informacijama o projektnim aktivnostima, posebno rizicima za okoliš tijekom zatvaranja odlagališta. Može postojati zabrinutost zbog potencijalne marginalizacije ranjivih skupina stanovništva ili nedovoljne integracije povratnih informacija zajednice u projektne odluke. Nevladine organizacije također mogu postaviti pitanja o dugoročnom praćenju, kontroli emisija i korištenju zemljišta nakon zatvaranja.	Nevladine organizacije i organizacije civilnog društva očekuju da budu prepoznate kao partneri u građanskom nadzoru. Traže pravovremen pristup dokumentaciji o okolišu (kao što su PUOD-ovi, dozvole i izvješća o praćenju), kao i prilike za doprinos tehničkim ili uvidima u zajednici. Očekuju uključive i pristupačne procese konzultacija te jasne povratne informacije o tome kako se njihovi doprinosi rješavaju.	Srednji	Održavati otvorene kanale za objavljivanje informacija i povratne informacije. Uključiti nevladine organizacije i organizacije civilnog društva u konzultacije, razdoblja pregleda i rasprave o praćenju. Osigurati pristup relevantnoj dokumentaciji i osigurati transparentnost u provedbi PUOD-a. Priznati njihovu ulogu u podizanju svijesti i angažmanu dionika, posebno za ranjive i nedovoljno zastupljene skupine.
Izvođači radova i podizvođači	Izvođači i podizvođači bit će angažirani za provedbu i nadzor Podprojekta, koji obuhvaća sanaciju odlagališta otpada, građevinske radove, sanaciju okoliša i praćenje nakon zatvaranja, kao što je analiza uzoraka. Oni su ključni za isporuku fizičkih komponenti projekta u skladu s Planom upravljanja okolišem i društvom (PUO), Postupcima upravljanja radom (POL) i standardima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.	Ključne zabrinutosti uključuju osiguranje poštivanja mjera zaštite okoliša i socijalne zaštite tijekom gradnje; pridržavanje protokola o zdravlju i sigurnosti; jasnu definiciju uloga i odgovornosti; pravedan tretman radnika; te koordinaciju s PIU-om i nadzornim tijelima. Rizici nepoštivanja propisa, lošeg nadzora ili radnih sporova prisutni su ako se izvođačima radova ne upravlja i ne prate pravilno.	Izvođači očekuju okvir ugrađen u ugovore, jasne i pravovremene upute, koordiniran pristup gradilištu i podršku u rješavanju problema na gradilištu. Traže poštene i transparentne ugovorne aranžmane, brza plaćanja i jasnoću u pogledu zahtjeva za usklađenost s okolišnim i sigurnosnim propisima. Podizvođači očekuju dosljednu provedbu radnih prava te standarda zdravlja i sigurnosti.	Srednji	Postupci predkvalifikacije i odabira moraju uključivati kriterije za kapacitete zaštite okoliša i sigurnosti te dosadašnje rezultate. Ugovori moraju uključivati obvezujuće instrumente zaštite okoliša i sigurnosti te obveze usklađene s PUOD-om, PUOD-om i PUP-om, uključujući ih. Potrebni su redoviti nadzor, nasumične provjere i izgradnja kapaciteta (razgovori o alatima, sigurnosni brifinzi). Izvođači radova trebaju održavati mehanizam za pritužbe radnika na licu mjesta i surađivati sa sustavima izvješćivanja o zaštiti okoliša i sigurnosti na razini projekta.
Ranjive i nedovoljno zastupljene skupine (uključujući kućanstva na čelu s	Iako područje djelovanja projekta ne obuhvaća specifična naselja u kojima dominiraju ranjive skupine, prepoznato je da pojedinci iz tih	Primarni problemi uključuju isključenost iz procesa konzultacija, povećanu izloženost okolišnim i društvenim rizicima te izazove u	Inkluzivno sudjelovanje koje uzima u obzir njihove potrebe, kulturno i društveno primjerena komunikacija, ciljani konzultacijski napori i	Srednji	Osigurati da strategije informiranja javnosti uzimaju u obzir specifične prepreke (npr. niska pismenost, ograničena pokretljivost, jezik).

PROGRAM INTEGRIRANOG RAZVOJA KORIDORA RIJEKA SAVE I DRINE

Podgrupa ¹⁹	Trenutni status	Brige i problemi	Očekivanja	Rizici	Omogućavanje kvalifikatora
ženama, starije osobe, osobe s invaliditetom, Rome i kućanstva s niskim prihodima)	kategorija mogu živjeti u obližnjim zajednicama ili biti dio pogođenog stanovništva.	pristupu mehanizmima pravne zaštite. Ranjive osobe mogu biti osjetljivije na pogoršanje kvalitete zraka, buku, neugodne mirise, prometne poremećaje itd.	pravedan pristup informacijama i pogodnostima. Ranjive skupine očekuju da budu saslušane i da ne budu u nepovoljnom položaju u procesima donošenja odluka.		Koristiti prilagođene alate (npr. ciljane brifinge, slikovne materijale). Integrirati postupke rješavanja pritužbi osjetljive na spol i uključive. Pratiti stope sudjelovanja i prilagoditi strategije gdje je to potrebno kako bi se održala uključivost.
Niskokvalificirani, polukvalificirani i visokokvalificirani radnici (lokalna radna snaga)	Ova skupina uključuje pojedince iz Distrikta Bromley i okolnih područja koji mogu biti zaposleni tijekom faze izgradnje, obnove i nakon zatvaranja podprojekta. Oni predstavljaju mješavinu nekvalificiranih radnika, obrtnika, tehničara, inženjera i osoblja za podršku projektu. Očekuje se da će većina biti privremeno angažirana tijekom izgradnje.	Zabrinutost uključuje pravedne plaće, pristojne uvjete rada, poštivanje zakona o radu i sigurnosnih standarda te zaštitu od iskorištavanja ili diskriminacije. Posebno za niskokvalificirane radnike, svijest o njihovim radnim pravima i mogućnost pristupa mehanizmima za pritužbe mogu biti ograničene.	Sigurno i zdravo radno okruženje, jednak pristup mogućnostima zapošljavanja, transparentni procesi zapošljavanja, pravedna plaća i mehanizmi za podnošenje pritužbi ili pritužbi bez straha od odmazde.	Srednji	Implementirati robusne postupke upravljanja radnom snagom u skladu prvenstveno s Planom upravljanja radnim mjestima (LMP), kao i s Procjenom utjecaja na okoliš i okoliš (ESIA) i Planom upravljanja okolišem i socijalnim pitanjima (ESMP). Osigurati usklađenost izvođača radova redovitim praćenjem. Osigurati uvod i obuku o zdravlju, sigurnosti i pravima na radu. Širiti informacije o Mehanizmu za pritužbe na svim lokacijama i u pristupačnim formatima. Dati prioritet lokalnom zapošljavanju kako bi se podržali ciljevi razvoja zajednice.
Hitne službe (vatrogasci, hitne službe i policija)	Ključni akteri u upravljanju incidentima povezanim sa zdravljem, sigurnošću, protupožarnom zaštitom i sigurnošću u Distriktu Brčko. Ove službe mogu se mobilizirati u slučaju nesreća na licu mjesta, požara, incidenata s opasnim materijalima itd. tijekom provedbe podprojekta. Koordinacija s ovim službama ključna je za usklađenost sa standardima zdravlja i sigurnosti na radu, pripravnost za hitne slučajeve, kao i održavanje protoka prometa.	Nedostatak pravovremene komunikacije o rasporedima gradnje i planiranju za hitne slučajeve. Potencijalni rizik odgođenog odgovora ako su pristupni putovi poremećeni. Potreba za jasnoćom uloga tijekom incidenata koji uključuju opasne materijale ili odlagališni plin. Ograničeno poznavanje rizika specifičnih za odlagališta i protokola ublažavanja. Nedijeljenje plana upravljanja prometom.	Jasni komunikacijski protokoli, pristup relevantnim planovima za hitne slučajeve, upravljanje rizicima, gospodarenje otpadom, upravljanje prometom i drugim relevantnim planovima. Jamstvo da pristupne rute za hitne slučajeve ostanu otvorene i održavane tijekom cijelog projektnog ciklusa.	Nisko	Uspostaviti formalne protokole koordinacije s relevantnim hitnim službama tijekom faze prije izgradnje. Osigurati da su kontaktne točke u hitnim slučajevima jasno definirane i komunicirane. Pravovremeno distribuirati sve relevantne planove kao i PUOD (Plan upravljanja okolišem i upravljanjem).

6.4 Rodna analiza, akcije i pokazatelji

Žene se u Bosni i Hercegovini suočavaju s mnogim preprekama pri zapošljavanju, a koje se odnose na društvene norme o ulozi žena u kućanstvu, nedostatak pristupa uslugama skrbi za djecu, pristup proizvodnim resursima (uključujući zemljište i kredite) i drugo²⁰. Iako je Brčko Distrikt usvojio zakone i strategije u skladu s nacionalnim i međunarodnim okvirima za ravnopravnost spolova, praktična provedba ostaje nedosljedna. Žene su nedovoljno zastupljene u ulogama donošenja odluka i suočavaju se s diskriminacijom u zapošljavanju, političkom sudjelovanju i pristupu imovinskim pravima. Strategija naglašava potrebu za rodno osviještenom politikom u svim sektorima politike i za razvojem jačih usluga podrške za žrtve nasilja temeljenog na spolu.

Projekt će promovirati pristup mogućnostima zapošljavanja i pružanja usluga. U području cilja podrške razvoju učinkovitijih tržišta zemljišta i nekretnina, primjećuje se da su nekretnine gotovo uvijek registrirane na muškarce, što ženskim članovima kućanstva otežava sudjelovanje u podjeli koristi i donošenju odluka vezanih uz raseljavanje. Pokazatelji razvoja projekta (PDI) uključuju broj ljudi koji imaju koristi od poboljšanih mjera zaštite od poplava, razvrstanih po spolu.

6.5 Proširenje dionika

Ovaj podprojekt imat će prevladavajući broj skupina ljudi i ekonomski diferenciranih skupina koje su zainteresirane za podprojekt na različitim razinama. Kao što je ranije navedeno, SEP je „živi“ dokument i kao takav JIP će možda trebati ponovno pregledati popis dionika i provjeriti postoji li potreba za proširenjem popisa i angažmanom s drugim dionicima tijekom podprojekta. To će se olakšati ispunjavanjem upitnika za proširenje dionika u nastavku u kritičnim točkama tijekom provedbe podprojekta (npr. nakon prvog poziva za prijedloge, značajnih promjena dizajna projekta, faze rehabilitacije i zatvaranja itd.). Potencijalno ažuriranje bit će dio segmenta praćenja i evaluacije (M&E) podprojekta. Pitanje o potrebi proširenja i ažuriranja dionika prikazano je u Upitnik za proširenje i ažuriranje tablice4.

²⁰Bosnom i Hercegovinom za razdoblje fiskalne godine 2016.-2020., Svjetska banka, 14. studenog 2015.

Upitnik za proširenje i ažuriranje tablice4

UPITNIK O POTREBAMA ZA PROŠIRENJE I AŽURIRANJE DIONIKA	
☐ DA ☐ NE <i>Ako je odgovor Ne, projekt treba proširiti popis dionika</i>	<p>Je li naš trenutni popis usmjeren na relevantne dionike koji su važni za naše trenutne i buduće napore?</p> <p>(Odgovori bi trebali biti utemeljeni na poznavanju Projekta, primljenim povratnim informacijama i zabilježenim pritužbama u vezi s nedovoljnim dosegom te povratnim informacijama ranjivih skupina tijekom njihovog angažmana)</p>
☐ Da ☐ Ne <i>Ako je odgovor Ne, procjenu potreba treba ponovno provesti ili provesti dodatnu procjenu i ponovno pregledati popis dionika.</i>	<p>Razumijemo li dobro odakle dolaze dionici, što žele, jesu li zainteresirani za sudjelovanje u Projektu i zašto?</p> <p>(Odgovori bi trebali biti utemeljeni na učestalosti pristupa dionika putem komunikacijskih kanala osim projekata, s prijedlozima za uključivanje grupa ili prihvatljivih aktivnosti itd.)</p>
☐ Da ☐ Ne <i>Ako je odgovor Ne, popis dionika treba ponovno pregledati, kao i kriterije za prijem i evaluaciju.</i>	<p>Je li trenutna strategija angažmana adekvatno usmjerena na potencijalne korisnike Projekta iz ranjivih skupina?</p> <p>(Odgovori bi se trebali temeljiti na zapisniku o angažmanu dionika u odnosu na rodne aspekte i pritužbe žena koje se odnose na nedovoljnu uključenost i/ili pristup pogodnostima projekta)</p>

6.6 Planirane aktivnosti angažmana dionika

Aktivnosti angažmana dionika imaju za cilj pružiti određenim skupinama dionika pravovremene, dostupne i relevantne informacije, istovremeno im osiguravajući smislene prilike da izraze svoja mišljenja o pitanjima koja ih se tiču. Ove aktivnosti su ključne za promicanje uključenosti, transparentnosti i povjerenja tijekom cijelog životnog ciklusa podprojekta.

Tablica Tablica 5 prikazuje planirane aktivnosti angažmana dionika za Podprojekt sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Distriktu Brčko. Vrste i učestalost angažmana prilagođene su trima ključnim fazama Podprojekta:

- Priprema i provedba ESIA-e, SEP-a i ESMP-a; Faza(e) detaljnog projektiranja
- Faza izgradnje (sanacije i zatvaranja)
- Faza nakon izgradnje (obnova i zatvaranje) i faza rada

Daljnji detalji o metodama i alatima koji će se koristiti za angažiranje dionika navedeni su u Projektnom planu uključivanja zainteresiranih strana ²¹, točnije u 6. poglavlju.

²¹POTREBNA VEZA

Tablica 5 Planirane aktivnosti angažmana dionika po fazi projekta

Ciljane dionike	Teme angažmana	Korištene metode	Lokacija/Učestalost	Odgovornosti
Priprema i provedba ESIA-e, SEP-a i ESMP-a; Faza(e) detaljnog projektiranja				
Strane pogođene projektom <ul style="list-style-type: none"> Mjesne zajednice Ilička, Brezik, Grčica i druga obližnja stambena područja Ranjive i nedovoljno zastupljene skupine i pojedinci (ako su identificirani) 	<ul style="list-style-type: none"> Opseg i obrazloženje podprojekta Pregled i implikacije podprojekta ESIA, SEP, ESMP Zdravlje i sigurnost zajednice Postupci upravljanja radnom snagom (za tražitelje posla) Pristup mehanizmu za pritužbe Komunikacija o utjecajima gradnje i vremenskim okvirima Prezentacija dizajna i razmatranja Lokalni propisi Procjena utjecaja na okoliš i ekološka dozvola 	<ul style="list-style-type: none"> Javni sastanci i konzultacije Brošure, flajeri, posteri i ostali materijali Info pultovi na mjestima u zajednici (u uredima JPP-a i Odjelu za komunalne poslove) Objave na društvenim mrežama Oglasne ploče zajednice Kanali za podnošenje pritužbi 	<ul style="list-style-type: none"> Zakazani sastanci i konzultacije prema potrebi Neprekidna dostupnost informacija na info pultovima Ažuriranja na društvenim mrežama i plakatima po potrebi 	<ul style="list-style-type: none"> PIU i konzultanti za okoliš i sigurnost Odjel za komunalne poslove
Druge zainteresirane strane (vanjske) <ul style="list-style-type: none"> Vladini odjeli Distrikta Brčko (prostorno planiranje, poljoprivreda, komunalne usluge, javna sigurnost, financije) JP "Putevi Brčko" doo, lokalna telekomunikacijska tvrtka(e), lokalna tvrtka za distribuciju električne energije Hitne službe poput vatrogasaca, policije i medicinskih službi JP Komunalno Brčko 	<ul style="list-style-type: none"> Opseg projekta i obrazloženje dizajna Dozvole i koordinacija Vremenski okvir za radove na obnovi Uloge i odgovornosti tijekom implementacije Protokoli za dijeljenje informacija Mehanizam za pritužbe 	<ul style="list-style-type: none"> Sastanci licem u lice Sastanci tehničke koordinacije Dijeljenje informacija putem e-pošte/pisma Sudjelovanje u zajedničkim konzultacijama s pogođenim skupinama gdje je to relevantno 	<ul style="list-style-type: none"> Prema potrebi tijekom pripreme ESIA/ESMP-a, postupaka izdavanja dozvola i finalizacije projekta 	<ul style="list-style-type: none"> Jedinica za provedbu projekta (PIU) Izvođač radova Lokalni izvođač radova za procjenu utjecaja na okoliš
Druge zainteresirane strane (vanjske) <ul style="list-style-type: none"> Komercijalni i industrijski subjekti Europsko sveučilište Brčko Distrikt Poljoprivredni proizvođači Nevladine organizacije i organizacije civilnog društva 	<ul style="list-style-type: none"> Dizajn podprojekta i komunikacija o rizicima za okoliš Utjecaji na lokalna poduzeća i usluge Javni imidž i sigurnost okoliša nakon zatvaranja Uloge u komunikaciji i outreachu Korištenje sustava za rješavanje pritužbi 	<ul style="list-style-type: none"> Zajednički informativni sastanci Tiskani materijali Izveštaji za medije i informiranje Okrugli stolovi nevladinih organizacija 	<ul style="list-style-type: none"> Medijski događaji ili priopćenja za medije Objavljivanje SEP-a brifinzi nevladinih organizacija/ograničenih organizacija prema potrebi 	<ul style="list-style-type: none"> PIU i konzultanti za okoliš i sigurnost Odjel za komunalne poslove

Ciljane dionike	Teme angažmana	Korištene metode	Lokacija/Učestalost	Odgovornosti
<ul style="list-style-type: none"> Tisak i mediji 				
<p>Druge zainteresirane strane (interno)</p> <ul style="list-style-type: none"> Izvođači radova, podizvođači, pružatelji usluga, dobavljači Službenik za vezu s gradilištem (izvođač radova) Radničke organizacije Niskokvalificirani, polukvalificirani i visokokvalificirani radnici (lokalna radna snaga) Konzultanti za nadzor 	<ul style="list-style-type: none"> Obveze podprojekta ESIA/ESMP/SEP Instrumenti za okoliš i sigurnost projekta, posebno PMP Kodeks ponašanja i radnička prava Postupci zaštite zdravlja i sigurnosti na radu Pravo na pritužbe radnika Uloge tijekom implementacije 	<ul style="list-style-type: none"> Razgovori o alatima Uvod i obuka prije izgradnje Sastanci na licu mjesta i linije izvještavanja Objavljivanje pojednostavljenih sažetaka ESMP-a i LMP-a Sastanci i rasprave 	<ul style="list-style-type: none"> Tijekom natječajnih postupaka Tijekom rasprave i pregovora o dodjeli ugovora Prilikom mobilizacije i uvođenja u posao 	<ul style="list-style-type: none"> PIU i konzultanti za okoliš i sigurnost Konzultant za nadzor Službenik za vezu s gradilištem
Faza izgradnje (sanacije i zatvaranja)				
<p>Strane na koje projekt utječe</p> <ul style="list-style-type: none"> Mjesne zajednice Ilička, Brezik, Grčica i druga obližnja stambena područja Ranjive i nedovoljno zastupljene skupine i pojedinci (ako su identificirani) 	<p>Prije početka radova na zatvaranju postojećeg odlagališta otpada u Brčkom, sve aktivnosti odlaganja otpada na lokaciji bit će zaustavljene i zabranjene.</p> <ul style="list-style-type: none"> Utvrđeni utjecaji gradnje na okoliš i društvo, uključujući prašinu, buku, promet, neugodne mirise itd. Zdravlje i sigurnost tijekom radova Vremenski slijed radova i ograničenja pristupa Mogućnosti zapošljavanja Mehanizam za pritužbe i kontaktne točke Kanali za vezu s zajednicom i povratne informacije 	<ul style="list-style-type: none"> Javni sastanci, ciljane konzultacije Ažuriranja na društvenim mrežama i lokalni radio Tiskani materijali: letci, posteri Oglasne ploče zajednice Informacijski pultovi u Jedinici za provedbu projekta i Odjelu za komunalne poslove Kanali za podnošenje pritužbi 	<ul style="list-style-type: none"> Mjesečni ili dvomjesečni sastanci tijekom vrhunca gradnje Kontinuirana ažuriranja putem lokalnih medija i oglasnih ploča Informativni pultovi dostupni tijekom cijele gradnje 	<ul style="list-style-type: none"> PIU i konzultanti za okoliš i sigurnost Službenici za vezu s lokalnom zajednicom izvođača radova Vijeća zajednice Službenik za vezu s gradilištem Konzultant za nadzor
<p>Druge zainteresirane strane (vanjske)</p> <ul style="list-style-type: none"> Vladini odjeli Distrikta Brčko (prostorno planiranje, komunalne usluge, javna sigurnost, poljoprivreda) 	<ul style="list-style-type: none"> Raspored i koordinacija gradnje Privremeni poremećaji u prometu i prometu Tehnički i protokoli za komunikaciju u hitnim slučajevima 	<ul style="list-style-type: none"> Koordinacijski sastanci licem u lice Službena korespondencija i razmjena informacija Službene obavijesti 	<ul style="list-style-type: none"> Prema potrebi na temelju faza izgradnje i potreba za koordinacijom U slučaju planiranih prometnih opterećenja 	<ul style="list-style-type: none"> Jedinica za provedbu projekta (PIU) Izvođač radova nadzora

Ciljane dionike	Teme angažmana	Korištene metode	Lokacija/Učestalost	Odgovornosti
<ul style="list-style-type: none"> JP Komunalno Brčko Operateri javne infrastrukture (ceste, komunalne usluge) Hitne službe poput vatrogasaca, policije i medicinskih službi 	<ul style="list-style-type: none"> Uloge i odgovornosti za izdavanje dozvola i praćenje <p>Prije početka radova na zatvaranju postojećeg odlagališta otpada u Brčkom, sve aktivnosti odlaganja otpada na lokaciji bit će obustavljene i zabranjene. Važno je napomenuti da je lokacija trenutno dostupna i koristi je isključivo JKP " Komunalno " i nije otvorena za širu javnost ili komercijalne korisnike.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sudjelovanje u javnim konzultacijama kada je to relevantno 	<ul style="list-style-type: none"> U slučaju opasnih radova koji se izvode na gradilištu 	<ul style="list-style-type: none"> Kontakt osobe imenovane od strane izvođača radova i koordinator/voditelj gradilišta Službenik za vezu s gradilištem
<p>Druge zainteresirane strane (vanjske)</p> <ul style="list-style-type: none"> Poslovni i industrijski objekti Poljoprivredni proizvođači Europsko sveučilište Brčko Distrikt Nevladine organizacije i organizacije civilnog društva Tisak i mediji 	<ul style="list-style-type: none"> Aktivnosti na lokaciji i mjere ublažavanja Pristup i operativni poremećaji Prekretnice podprojekta Sigurnost u zoni gradilišta Kontinuirana dostupnost usluge Očekivanja i novosti nakon zatvaranja 	<ul style="list-style-type: none"> Info sesije i okrugli stolovi Izjave za medije i obilasci lokacija Ažuriranja putem tiskanih i društvenih medija Kontaktne točke za pritužbe 	<ul style="list-style-type: none"> Brifinzi prije glavnih aktivnosti i prekretnica Obilasci za medije ili medije usred gradnje Ciljano pružanje pomoći na temelju zahtjeva ili zabrinutosti 	<ul style="list-style-type: none"> PIU i konzultanti za okoliš i sigurnost Odjel za komunalne poslove
<p>Druge zainteresirane strane (interno)</p> <ul style="list-style-type: none"> Izvođači radova, podizvođači i pružatelji usluga Službenik za vezu s gradilištem Konzultanti za nadzor Lokalna radna snaga (niskokvalificirani, polukvalificirani, visokokvalificirani radnici) Radničke organizacije 	<ul style="list-style-type: none"> Zdravstveni i sigurnosni zahtjevi Kodeks ponašanja Mehanizmi za pritužbe radnika Uloge i odgovornosti Radni uvjeti i prava Provedba LMP-a i ESMP-a 	<ul style="list-style-type: none"> Razgovori o alatima i sigurnosni brifinzi na gradilištu Distribucija sažetaka ESMP-a i LMP-a Uvodne sesije Sesije za povratne informacije radnika 	<ul style="list-style-type: none"> Prilikom uvođenja u posao i periodično tijekom radova Toolbox razgovori tjedno ili dvotjedno Politika otvorenih vrata za probleme radnika 	<ul style="list-style-type: none"> Jedinica za provedbu projekta (PIU) Timovi za zdravlje, sigurnost i zaštitu okoliša te ljudski resursi izvođača radova Konzultant za nadzor Službenik za vezu s gradilištem
Faza nakon izgradnje (obnova i zatvaranje) i faza rada				
<p>Strane na koje projekt utječe</p> <ul style="list-style-type: none"> Mjesne zajednice Ilićka, Brezik, Grčica i obližnja naselja 	<ul style="list-style-type: none"> Zadovoljstvo aktivnostima angažmana i rješavanjem pritužbi 	<ul style="list-style-type: none"> Javni sastanci i informativne sesije 	<ul style="list-style-type: none"> Dvogodišnji sastanci zajednice Neprekidna dostupnost informacija na info pultovima 	<ul style="list-style-type: none"> Jedinica za provedbu projekta (PIU)

PROGRAM INTEGRIRANOG RAZVOJA KORIDORA RIJEKA SAVE I DRINE

Ciljane dionike	Teme angažmana	Korištene metode	Lokacija/Učestalost	Odgovornosti
<ul style="list-style-type: none"> Ranjive i nedovoljno zastupljene skupine i pojedinci (ako su identificirani) 	<ul style="list-style-type: none"> Kontinuirani rizici za okoliš, zdravlje i sigurnost poput odlagališnog plina i neugodnih mirisa Praćenje provedbe i rezultata Postupak mehanizma za pritužbe Pristup i korištenje zemljišta nakon zatvaranja 	<ul style="list-style-type: none"> Tiskane informacije poput letaka i plakata Obavijesti na društvenim mrežama Informacijski pultovi u Jedinici za provedbu projekta i Odjelu za komunalne poslove Mehanizam za pritužbe 	<ul style="list-style-type: none"> Ažuriranja na društvenim mrežama i plakatima po potrebi 	<ul style="list-style-type: none"> Odjel za komunalne poslove Vijeća zajednice
<p>Druge zainteresirane strane (vanjske)</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokalni objekti, poduzeća i institucije poput sveučilišta, poljoprivrednih proizvođača, komercijalnih i industrijskih Odjeli, uključujući poljoprivredu, komunalne poslove i okoliš 	<ul style="list-style-type: none"> Praćenje provedbe i rezultata Dugoročno održavanje lokacije Očekivanja u vezi sa zdravljem zajednice i okoliša Pristup mehanizmu za pritužbe Pristup i korištenje zemljišta nakon zatvaranja 	<ul style="list-style-type: none"> Javne informativne sesije ili brifinzi Ciljana komunikacija s nevladinim organizacijama Medijski kompleti i priopćenja za medije Ažuriranja putem vladinih platformi 	<ul style="list-style-type: none"> Dvogodišnje brifinge za novinare Povremeni okrugli stolovi nevladinih organizacija Kontinuirana ažuriranja online i na info pultovima 	<ul style="list-style-type: none"> Jedinica za provedbu projekta (PIU) Odjel za komunalne poslove
<p>Druge zainteresirane strane (interno)</p> <ul style="list-style-type: none"> JP Komunalno Brčko Odjel za komunalne poslove Hitne službe poput vatrogasaca, policije i medicinskih službi Inspekcije zaštite okoliša i druge inspekcije 	<ul style="list-style-type: none"> Uloge i odgovornosti za održavanje nakon zatvaranja Zahtjevi za usklađenost s okolišem i sigurnošću Planiranje za hitne slučajeve i odgovor na incidente Pristup za inspekcije i prikupljanje podataka o praćenju Diseminacija podataka praćenja u skladu s okolišnom dozvolom 	<ul style="list-style-type: none"> Sastanci tehničke radne skupine Radionice međuagencijske koordinacije Formalna korespondencija i brifinzi 	<ul style="list-style-type: none"> Tromjesečni ili polugodišnji koordinacijski sastanci Ad hoc sastanci na zahtjev ili u slučaju incidenata 	<ul style="list-style-type: none"> Jedinica za provedbu projekta (PIU) JP Komunalno Brčko Odjel za komunalne poslove Timovi za hitne intervencije

7 Aktivnosti uključivanja dionika

Ovo poglavlje opisuje planirane metode, alate i strategije za osiguranje uključivog, pravovremenog i smislenog angažmana dionika tijekom cijelog životnog ciklusa Podprojekta sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Distriktu Brčko. Aktivnosti angažmana dionika provodit će se u skladu sa zahtjevima Okolišnog i socijalnog standarda 10 (ESS10) Svjetske banke, sveobuhvatnog SEP-a projekta SDIP i specifičnim potrebama utvrđenim za ovaj Podprojekt. Ove aktivnosti također će se pridržavati relevantnih odredbi pravnog okvira Distrikta Brčko u vezi s objavom informacija o okolišu i javnim konzultacijama.

Proces angažmana osmišljen je kako bi se promovirala transparentnost, ojačalo povjerenje i potaknula široka podrška Podprojektu osiguravajući da su sve uključene i zainteresirane strane informirane i da mogu aktivno doprinijeti donošenju odluka. Poseban naglasak bit će stavljen na rodno osjetljiv i dostupan informativni program, s prilagođenim naporima za uključivanje ugroženih ili ranjivih skupina.

Metode informiranja odražavat će lokalnu društvenu dinamiku, uključujući svakodnevne odgovornosti koje mogu ograničiti sudjelovanje određenih skupina, posebno žena. Aktivnosti angažmana stoga će se prilagoditi kako bi se omogućilo široko i pravedno uključivanje u svakoj fazi provedbe.

7.1 Informiranje o projektu SDIP

Na široj razini projekta SDIP, javnu raspravu organizirala je Jedinica za provedbu projekata financiranih iz međunarodnih sredstava u okviru Razvojnog i jamstvenog fonda Brčko Distrikta, ²²koja djeluje kao PIU. Ovaj događaj označio je službeni početak aktivnosti uključivanja dionika za Integrirani razvojni program koridora rijeka Save i Drine (SDIP) u Brčko Distriktu. Javna rasprava održana je u vijećnici Skupštine Brčko Distrikta BiH 16. ožujka 2023. godine, a usredotočila se na sljedeće okvirne instrumente za zaštitu okoliša i društvo na razini projekta ²³.

7.2 Metode informiranja o projektu

Kao dio početnog angažmana dionika za Podprojekt sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčko Distriktu, Jedinica za provedbu projekta, uz podršku Odjela za komunalne poslove i relevantnih vijeća zajednica, prvenstveno Iličke i Brezika, organizirat će sastanak povodom pokretanja projekta u dvorani Skupštine Brčko Distrikta. Ovaj sastanak poslužit će kao formalno predstavljanje Podprojekta javnosti i ključnim dionicima te će pružiti pregled obrazloženja projekta, detaljnog projekta, instrumenata za upravljanje okolišnim i društvenim rizicima (PUO, SEP i PUOD) te planiranih građevinskih aktivnosti.

Tijekom događaja, bit će podijeljene i informacije o usvojenoj Procjeni utjecaja na okoliš (PUO) izrađenoj u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, kao i o izdanoj ekološkoj dozvoli za projekt. Sastanak će uključivati prostor za pitanja, pojašnjenja i povratne informacije javnosti i institucionalnih dionika. Posebni će se naponi uložiti u poticanje sudjelovanja ranjivih skupina, posebno onih koji žive u izravno pogođenim područjima Iličke, Brezika i Grčice, s posebnim naglaskom na rodnu ravnopravnost.

---

²²www.rgfbd.com

²³UMETNI LINKOVE

7.3 Masovna/društvena komunikacija

Jedinica za provedbu projekta (PIU) koristit će odgovarajuće masovne i društvene medije ²⁴kako bi olakšala pravovremeno širenje informacija vezanih uz projekt ²⁵. Imenovani stručnjak za okoliš i sigurnost nadgledat će planiranje i provedbu aktivnosti informiranja javnosti, osiguravajući da su poruke prilagođene karakteristikama i osjetljivostima ciljanih dionika. Komunikacija će biti prilagođena lokalnom kontekstu i može uključivati korištenje službenih web stranica, novina, društvenih mreža (Facebook, "X", Instagram itd.), lokalnog radija i televizije te drugih relevantnih medijskih platformi. Ažuriranja će se usredotočiti na informiranje javnosti o ključnim događajima u podprojektu, vremenskim rokovima, mogućnostima angažmana i pristupu GM-u. Redovite objave i interaktivni sadržaj koristit će se za održavanje svijesti dionika i kanale za povratne informacije. QR kodovi za pristup tim web stranicama bit će dostupni na info pultovima i uključeni u komunikacijske materijale.

7.4 Komunikacijski materijali

JPP će pripremiti i distribuirati niz pisanih komunikacijskih materijala poput brošura, letaka i postera kako bi informirao dionike o potprojektu. Razvit će se prilagođeni komplet za odnose s javnošću i bit će dostupan u tiskanom i digitalnom formatu. Ti će se materijali distribuirati putem info pultova, oglasnih ploča, događanja za informiranje javnosti i dijeliti putem digitalnih platformi. Web stranica JPP-a ²⁶ažurirat će se u skladu s razvojem događaja s novostima o potprojektu, izvješćima o okolišnoj i društvenoj učinkovitosti te pristupačnim verzijama ključnih instrumenata zaštite okoliša i socijalne zaštite na lokalnom i engleskom jeziku. Jasne i jednostavne upute o tome kako pristupiti i koristiti GM također će biti istaknute.

7.5 Mehanizam za pritužbe

U skladu sa zahtjevima ESS10, za Podprojekt će se uspostaviti namjenski Mehanizam za pritužbe (GM). GM će omogućiti svim dionicima, uključujući Strane pogođene Projektom (PAP-ove), da podnesu pritužbe, pitanja i povratne informacije vezane uz aktivnosti Podprojekta. Jasne upute za podnošenje pritužbi bit će distribuirane putem brošura, postera i digitalne komunikacije, uključujući vodič/priručnik za GM. Kutije za prijedloge bit će postavljene na relevantnim mjestima kako bi se olakšalo osobno podnošenje, a opcija online podnošenja bit će dostupna putem web stranice PIU-a ²⁷.

Za učinkovito upravljanje i praćenje pritužbi, bit će uspostavljen namjenski Sustav za upravljanje informacijama (MIS). Odbor za upravljanje pritužbama unutar Jedinice za provedbu projekta (PIU) proći će obuku za profesionalno, dosljedno i u skladu s najboljim međunarodnim praksama rješavanje pritužbi. Dodatna obuka bit će pružena i ostalom relevantnom osoblju i izvođačima radova kako bi se podržao učinkovit rad GM-a.

GM će također biti prilagođen za primanje i obradu osjetljivih pritužbi vezanih uz seksualno uznemiravanje (SH) i seksualno iskorištavanje i zlostavljanje (SEA). Ove će se pritužbe tretirati strogo povjerljivo. Pritužbe vezane uz SH/SEA bit će anonimno zabilježene i neće se prikupljati nikakve informacije koje bi mogle otkriti identitet podnositelja pritužbe. PIU će sastaviti popis nevladinih organizacija koje pružaju usluge podrške za SH/SEA te će istražiti mogućnosti suradnje za upućivanje i pomoć u takvim slučajevima.

²⁴POTREBNA JE LINK NA KANAL

²⁵POTREBNA JE LINK NA KANAL

²⁶www.rgfbd.com

²⁷ www.rgfbd.com POTREBAN JE LINK

7.6 Informacijski pultovi

Informativni pultovi bit će uspostavljeni u sjedištu Jedinice za provedbu projekta (PIU) unutar Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta ²⁸, kao i u prostorijama Odjela za komunalne poslove ²⁹ JP Komunalno Brčko ³⁰. Ovi pultovi služit će kao ključne pristupne točke gdje potencijalni projekti (PAP) i druge zainteresirane strane mogu dobiti relevantne informacije o aktivnostima Podprojekta, uključujući mogućnosti angažmana, rasporede izgradnje i kontakt podatke. Tiskani komunikacijski materijali, poput brošura i letaka koji pokrivaju ekološke i društvene teme vezane uz Podprojekt, bit će kontinuirano dostupni na sve tri lokacije.

7.7 Anketa o percepciji građana/prijavljenih i povratne informacije

Otprilike šest mjeseci nakon sastanka povodom pokretanja podprojekta, JPP će provesti ankete o zadovoljstvu dionika temeljene na uzorku kako bi prikupio povratne informacije od građana i potencijalnih potencijalnih korisnika. Ankete će procijeniti:

- Cjelokupni proces angažmana, uključujući dostupnost, jasnoću i pravovremenost komunikacije
- Uključivost sudjelovanja dionika, s naglaskom na ranjive skupine (ako su identificirane)
- Kvaliteta interakcije i odziv ključnih aktera kao što su JPP, izvođači radova i mehanizam za pritužbe tijekom provedbe podprojekta

Anketa će pomoći u utvrđivanju snaga i nedostataka u komunikaciji i angažmanu dionika, kao i područja za poboljšanje u budućim fazama. Podaci će biti razvrstani prema dobi, spolu i geografskoj lokaciji kako bi se osiguralo reprezentativno razumijevanje perspektiva pogođenog stanovništva. Nalazi i preporučene korektivne mjere bit će objavljeni na web stranici PIU-a ³¹ i predstavljani na konzultacijskim sastancima radi održavanja transparentnosti i odgovornosti.

U istraživanju će se primijeniti metodologija stratificiranog slučajnog uzorkovanja, osmišljena za obuhvaćanje reprezentativnog presjeka građana i potencijalnih potencijalnih osoba. Stratifikacija će se temeljiti na ključnim demografskim i geografskim kriterijima, uključujući spol, dob, naselje (npr. Ilička, Brezik, Grčica) i vrstu dionika (npr. stanovnik, vlasnik tvrtke, sveučilišno osoblje, pripadnik ranjive skupine). Okvir uzorka bit će razvijen korištenjem podataka o lokalnom stanovništvu i popisa dionika sastavljenih tijekom ranijih aktivnosti angažmana. Statistički valjana veličina uzorka izračunat će se na temelju procijenjenog broja pojedinaca i kućanstava u području interesa. Ankete se mogu provoditi osobnim intervjuima, telefonskim kontaktom ili online upitnicima, ovisno o dostupnosti i preferencijama dionika. Svi podaci bit će anonimizirani, a sudjelovanje dobrovoljno.

7.8 Treninzi i radionice

Za osoblje izvođača radova i, gdje je to relevantno, za predstavnike vlade i pružatelje usluga uključene u provedbu podprojekta organizirat će se ciljane obuke i radionice. Ove sesije mogu obuhvatiti niz ekoloških i društvenih tema, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- Ključni zahtjevi i odgovornosti prema ESIA-i, ESMP-u, SEP-u i LMP-u projekta za podprojekt
- Zdravstveni i sigurnosni standardi i protokoli

²⁸Cvijete Zuzorić bb, Brčko Distrikt BiH, 76 100

²⁹Bulevar mira 1, Brčko Distrikt BiH, 76 100

³⁰Tina Ujevića 66, Brčko distrikt BiH, 76 100

³¹www.rgfbd.com

- Prakse angažmana i komunikacije dionika
- Postupci mehanizma za pritužbe
- Senzibilizacija za rodno uvjetovano nasilje (GBV), uključujući rizike i odgovor na njih u vezi sa seksualnim uznemiravanjem, iskorištavanjem i zlostavljanjem (SH/SEA)

Sve aktivnosti obuke provodit će se u praktičnom, pristupačnom formatu i planirane su tako da se poklapaju s ključnim prekretnicama podprojekta kao što su mobilizacija, uključivanje izvođača i početak radova. Dodatne obuke osvježavanja znanja provodit će se po potrebi tijekom cijelog životnog ciklusa podprojekta.

7.9 Predložena strategija za uključivanje gledišta ranjivih skupina

Iako tijekom početnog mapiranja dionika i procjene ranjivosti nisu identificirane specifične ranjive ili nedovoljno zastupljene skupine unutar područja za koje se očekuje da će biti pod izravnim utjecajem Podprojekta, SEP ostaje živi dokument i ažurirat će se po potrebi ako se takve skupine identificiraju tijekom provedbe.

U skladu s ESS10 Svjetske banke i dobrom međunarodnom praksom, JPP će održavati proaktivan i uključiv pristup kako bi osigurao da sve osobe u nepovoljnom položaju ili ranjive osobe, poput osoba s invaliditetom, starijih osoba, kućanstava s niskim prihodima ili romskih zajednica, ne budu isključene iz procesa angažmana ili koristi od projekta.

Jedinica za provedbu projekta (PIU) osigurat će da je uspostavljena funkcija određenog stručnjaka za upravljanje okolišnim i društvenim rizicima kako bi komunikacijski materijali, konzultacije i mehanizmi povratnih informacija bili dostupni svim skupinama, uzimajući u obzir potencijalne jezične, mobilnostne, pismenostne ili kulturne barijere.

Ukoliko se tijekom faze provedbe potvrdi prisutnost ranjivih osoba ili kućanstava, provest će se ciljani informativni rad putem individualnih konzultacija i fokusnih grupa za podizanje svijesti kako bi se osiguralo da se njihova gledišta i zabrinutosti čuju i razmotre. Mehanizmi za pritužbe prilagodit će se, gdje je to potrebno, kako bi se osigurali sigurni, povjerljivi i dostupni kanali za povratne informacije od ranjivih skupina ili pojedinaca. U slučaju da se identificiraju 3 ili više DIVIG-ova koji zahtijevaju specijaliziranu podršku, JPP će angažirati socijalnog stručnjaka ³²da tu funkciju obavlja na namjenski način. U slučaju angažmana, socijalni stručnjak bit će integriran u strukturu JPP-a pod nadzorom Specijalista za upravljanje okolišnim i društvenim rizicima.

7.10 Objavljivanje informacija

PIU Brčko će osigurati pravovremenu i transparentnu objavu svih relevantnih dokumenata i ažuriranja Podprojekta putem javno dostupnih platformi. Ključni okolišni i društveni instrumenti na razini Projekta, točnije ESMF, ESCP, SEP, RPF i LMP, kao i oni specifični za određenu temu, uključujući ESIA, ESMP, SEP i izvješća o praćenju, bit će objavljeni na lokalnim jezicima i engleskom jeziku na službenoj web stranici Vlade Brčko distrikta BiH ³³i na web stranici Razvojnog i jamstvenog fonda Brčko distrikta BiH ³⁴. Projekt, a posljedično i Podprojekt, također će imati namjensku web stranicu. ³⁵Sve gore navedene stranice redovito će se održavati, pružajući pristup dokumentima i materijalima navedenim u ovom i prethodnim odjeljcima, ažuriranjima projekta, uključujući vijesti o građevinskim aktivnostima

³²Vjerojatnost da će ova vrsta angažmana biti potrebna za Podprojekt je mala

³³ www.vlada.bdcentral.net

³⁴www.rgfbd.com

³⁵POTREBAN LINK...

i relevantne okolišne i društvene podatke, najave o javnim raspravama i sažetke materijala na jednostavnom jeziku. Također će biti uključen glosar ključne okolišne i društvene terminologije kako bi se osigurala jasnoća za svu publiku.

Brošure, letci i posteri pripremljeni za angažman dionika bit će objavljeni online, uz njihovo postavljanje na lokacijama u zajednici i dostupnost na informativnim pultovima. Stranica će također sadržavati jasne smjernice o tome kako dionici mogu podnijeti pritužbe, uključujući pristup elektroničkom obrascu za podnošenje pritužbi i kontakt podatke za JPP, izvođača radova (službenika za vezu s gradilištem) i konzultanta za nadzor kada bude imenovan.

Sve online platforme ažurirat će se barem tromjesečno ili češće prema potrebi na temelju ključnih događaja u podprojektu i projektu. Kao dodatak objavi na web stranici, JPP će također pokrenuti i upravljati posebnom Facebook stranicom podprojekta kako bi olakšao kontinuiranu komunikaciju s potencijalnim korisnicima i drugim zainteresiranim dionicima.

7.11 Zapisnik o angažmanu dionika

JPP će voditi i objavljivati Dnevnik angažmana dionika (SEL) kao dokumentirani zapis svih aktivnosti angažmana dionika poduzetih tijekom cijelog Podprojekta. To uključuje grupne i pojedinačne sastanke, planirane ili spontane, formalne konzultacije, neformalne rasprave, telefonske razgovore, pisanu korespondenciju i sve druge korištene metode komunikacije.

Svaki SEL unos uključivat će sljedeće detalje:

- Uključene dionice
- Datum, vrijeme i mjesto ili način angažmana
- Sažetak raspravljenih tema i prikupljenih informacija
- Primljene povratne informacije (ako ih ima)
- Radnje poduzete kao odgovor na povratne informacije ili obrazloženje u slučaju kada povratne informacije nisu mogle biti uključene

Gdje je dostupno, SEL se može nadopuniti multimedijским dokazima (npr. fotografijama, videozapisima), skeniranim dokumentima ili kopijama distribuiranih materijala.

SEL će služiti kao ključni alat za upravljanje i praćenje, pomažući u praćenju napretka i aktivnosti angažmana, olakšavajući praćenje SEP-a, podprojekta i evaluaciju osnaživanja potencijalnih potencijalnih osoba (PAP), kao i dokumentirajući kako su povratne informacije dionika, posebno potencijalnih potencijalnih osoba, utjecale na provedbu SEP-a, ESMP-a i drugih mehanizama. SEL-om će upravljati socijalni stručnjak JPP-a ako bude imenovan, u suprotnom stručnjak za ekološke i društvene rizike.

7.12 Prekogranična komunikacija

Viši cilj Programa integriranog razvoja koridora rijeka Save i Drine (SDIP) je olakšati integrirano upravljanje i razvoj prekograničnih vodnih resursa duž koridora rijeka Save i Drine. Vladina tijela svake zemlje koja je dio priobalnih zemalja dogovorit će i razviti plan upravljanja riječnim slivom, operativan integrirani sustav upravljanja podacima koji će pružati informacije za donošenje odluka te će se dogovoriti o uspostavljenj/operativnoj platformi za prekograničnu suradnju.

7.13 Plan otkrivanja

U skladu sa Standardom zaštite okoliša i socijalnih pitanja Svjetske banke 10 (ESS10) i zakonskim zahtjevima BD-a, Podprojekt će osigurati pravovremeno, dostupno i odgovarajuće objavljivanje svih ključnih informacija o okolišu i socijalnim pitanjima tijekom cijelog svog životnog ciklusa.

Dokumenti koji će biti otkriveni uključuju

- Procjena utjecaja na okoliš i društvo (PUO)
- Plan upravljanja radom (LMP), dio ESIA-e
- Plan upravljanja okolišem i društvenim pitanjima (PUOD) i sva ažuriranja
- Plan uključivanja dionika (SEP) i revizije
- Procjena utjecaja na okoliš (EIA) provedena u skladu s lokalnim zakonodavstvom
- Dozvole za zaštitu okoliša i službena odobrenja
- Periodična izvješća o praćenju okoliša i društvenih pitanja
- Postupci i kontakt informacije mehanizma za pritužbe
- Redovita ažuriranja projekta o napretku, aktivnostima i svim značajnim promjenama

Formati i metode otkrivanja

- Javni sastanci i konzultacije (kako je planirano u okviru SEP-a)
- Tiskani materijali poput brošura, letaka, plakata i oglasa na oglasnim pločama u zajednici
- Službene web stranice PIU-a i Vlade Brčko Distrikta
- Informativni šalteri u PIU, Odjel za komunalne poslove i JP Komunalno Brčko
- Lokalni mediji, uključujući radio i novine

Jezici i pristupačnost

Svi dokumenti i informacije bit će dostupni na lokalnim jezicima i engleskom jeziku, korištenjem jasnog, netehničkog jezika. Materijali će biti prilagođeni kako bi se osigurala dostupnost svim dionicima, uključujući ranjive skupine.

Vrijeme otkrivanja

Objavljivanje će se provoditi kontinuirano tijekom cijele faze pripreme, izgradnje i nakon zatvaranja (operativne faze). Ključni dokumenti i ažuriranja bit će dostupni prije početka relevantnih projektnih aktivnosti i ažurirat će se najmanje polugodišnje ili kako se dogode značajne promjene.

Jedinica za provedbu projekta (PIU) odgovorna je za koordinaciju i nadzor svih aktivnosti objavljivanja, uz podršku konzultanta za okoliš i sigurnost, JP Komunalno Brčko i relevantnih općinskih odjela.

Razmatranja za ranjive skupine i pojedince

Poduzet će se posebne mjere kako bi se osiguralo da pojedinci ili skupine u nepovoljnom položaju i ranjive skupine imaju jednak pristup informacijama o projektu i mogućnostima sudjelovanja. Posebna će se pozornost posvetiti pojedincima koji se suočavaju s preprekama u mobilnosti, senzornim ili jezičnim barijerama, kao što su osobe s invaliditetom, starije osobe i druge društveno ili ekonomski marginalizirane skupine. Pružit će se pomoć kako bi se tim skupinama pomoglo u razumijevanju informacija vezanih uz projekt, uključujući pojednostavljene ili alternativne formate prema potrebi. Razvit će se dodatna podrška i prilagođeni alati kako bi se olakšalo njihovo smisljeno sudjelovanje u konzultacijskim aktivnostima i osiguralo da mogu izraziti svoja mišljenja o potencijalnim rizicima i

utjecajima. Cilj ovih mjera je promicanje uključenosti i sprječavanje nesrazmjernih utjecaja na ranjive dionike u svim fazama projekta.

7.14 Kampanja za odnose s javnošću i informisanje javnosti

Kako bi se osigurala široka vidljivost i održivi odnosi s javnošću, kao i povećala javna svijest, JPP će provesti namjensku i koordiniranu kampanju informiranja javnosti i odnosa s javnošću (PR kampanja). Njezina je svrha podržati dosljednu, učinkovitu i pravovremenu komunikaciju za cijeli SDIP, s posebnom pažnjom na rješavanje pojedinačnih i međusektorskih potreba za odnosima s javnošću i komunikacijom Podprojekta sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčko Distriktu. Poseban naglasak bit će stavljen na informiranje i podizanje svijesti o okolišnim, društvenim, klimatskim prilagodbama i ublažavanju, kao i tehničkim koristima SDIP-a i Podprojekta. To će se postići poboljšanjem angažmana javnosti, posebno građana, proširivanjem dosega, poboljšanjem vidljivosti i jačanjem dvosmjernih povratnih informacija. To uključuje, između ostalog, podršku u razvoju dosljednih komunikacijskih materijala, razvojnih ishoda, ključnih poruka, vizualnog identiteta i informativnih proizvoda za javnost.

PR kampanju osmislić će i provesti specijalizirani PR konzultant, pod strateškim vodstvom i nadzorom JPP-a. Po potrebi, PR konzultant pružit će tehničku pomoć u dizajniranju komunikacijskih materijala, vizualnih formata i javnih poruka kako bi podržao aktivnosti angažmana dionika JPP-a, kao što su objavljivanje informacija, info pultovi, ankete o percepciji potencijalnih klijenata, obuke i radionice, objavljivanje dokumenata itd., ali odgovornost za njihovu provedbu i usklađenost ostaje na JPP-u.

S obzirom na opseg i multidisciplinarnu prirodu zadatka, očekuje se da će PR konzultant biti pravna osoba s kvalificiranim timom, a ne pojedinačni stručnjak. Konzultant će integrirati sve relevantne elemente i modalitete angažmana opisane u ovom SEP-u. Očekuje se da će kampanja funkcionirati tijekom cijelog trajanja podprojekta, otprilike 2 godine.

PR kampanja i posljedično PR konzultant neće preuzeti zahtjeve za uključivanje dionika prema WB EFS-u, niti će zamijeniti PIU u njihovim ulogama i odgovornostima. To se posebno odnosi na Mehanizam za pritužbe (GM), gdje će PR kampanja promovirati javnu svijest o GM-u i širiti informacije o dostupnim kanalima za podnošenje pritužbi kako je definirano u SEP-u. Međutim, PR konzultant neće sudjelovati u GRM-u kako je opisano u ovom SEP-u. Slično tome, iako će PR kampanja primjenjivati osjetljivost na potrebe ranjivih skupina i pomoći će u širenju informacija o projektu tim skupinama, svaku ciljanu komunikaciju ili angažman za identificirani DIVIG provodit će isključivo PIU.

8 Mehanizam za rješavanje pritužbi

8.1 Organizacijski aranžmani za upravljanje pritužbama

Kako bi se osiguralo da se zabrinutosti i pritužbe svih dionika, posebno Strana pogođenih projektom (PAP), rješavaju na pravovremen, pristupačan i transparentan način, za Podprojekt sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčko Distriktu bit će uspostavljen Mehanizam za pritužbe (GM) specifičan za Podprojekt. Ovaj mehanizam je u skladu s Okolišnim i socijalnim standardom Svjetske banke 10 (ESS10) ³⁶ i dio je šireg okvira za pritužbe opisanog u SEP-u projekta ³⁷.

Upravni odbor podprojekta sastoji se od Središnjeg odjela za pritužbe (CGD) kojim upravlja PIU smješten u okviru Razvojnog i jamstvenog fonda Brčko distrikta, te Lokalnog odjela za pritužbe (LGD) smještenog u Odjelu za komunalne poslove, kao i u JP Komunalac Brčko. Ove strukture služiti će kao glavne kontaktne točke za podnošenje i rješavanje pritužbi tijekom provedbe podprojekta.

Osim toga, konzultant za nadzor služiti će i kao određeni primatelj pritužbi vezanih uz provedbu podprojekta, koje nastanu tijekom faze izgradnje na lokaciji odlagališta. Konzultant će osigurati da se sve primljene pritužbe odmah zabilježe, procijene i prosljede središnjem ili lokalnom uredu za pritužbe, prema potrebi.

Izvođač će imenovati službenika za vezu s gradilištem, koji će služiti kao dodatna kontaktna točka za primanje pritužbi na gradilištu, uz ili u odsutnosti konzultanta za nadzor. Ova osoba bit će obučena o postupcima mehanizma za pritužbe i održavat će redovitu komunikaciju s konzultantom za nadzor i jedinicom za provedbu projekta (PIU) kako bi se osiguralo pravovremeno upućivanje i rješavanje primljenih pritužbi. Kao standardni operativni postupak, službenik za vezu s gradilištem prosljedit će sve pritužbe konzultantu za nadzor; međutim, ako je iz bilo kojeg razloga potrebno, pritužbe se mogu podnijeti izravno jedinici za provedbu projekta. Ovaj aranžman osigurava da pogođene osobe uvijek imaju pouzdan kontakt na gradilištu za podnošenje pritužbi tijekom cijele faze izgradnje. GM će funkcionirati i kao informativni centar na razini podprojekta i kao kanal za rješavanje pritužbi, dostupan svim dionicima i primjenjiv na sve aktivnosti koje se provode u okviru Projekta, a posebno predmetnog podprojekta. Omogućit će pojedincima i zajednicama da izraze zabrinutost u vezi s ekološkim i društvenim učinkom, potencijalnim problemima vezanim uz zemljište, utjecajima faze izgradnje, na primjer bukom, prašinom, mirisom itd., te svim drugim pitanjima koja utječu na njihova prava ili interese.

Generalnim odborom će upravljati voditelj tima Jedinice za provedbu projekta i stručnjak za okoliš i sigurnost, koji čine Odbor za pritužbe za podprojekt. Ove osobe moraju imati dokazano znanje o opsegu podprojekta, primjenjivim instrumentima zaštite (E&S) (ESIA, ESMP, SEP, LMP itd.) i ulogama uključenih strana, prvenstveno Jedinice za provedbu projekta, izvođača radova, službenika za vezu s gradilištem, konzultanta za nadzor i institucija gradskog odjela. S obzirom na opseg podprojekta i njegove lokalizirane utjecaje, predloženi aranžman smatra se dovoljnim za rješavanje pritužbi različite prirode i složenosti.

Informacije o GM-u, uključujući njegov opseg, kontaktne točke, kanale za pritužbe i postupke rješavanja, bit će javno objavljene putem:

³⁶

<https://thedocs.worldbank.org/en/doc/837721522762050108-0290022018/original/ESFFramework.pdf#page=111&zoom=80>, zadnji put pristupljeno 01.04.2025.

³⁷POTREBNA VEZA

- Web stranica Vlade Brčko Distrikta³⁸
- Web stranica PIU-a (Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta)³⁹
- Oglasne ploče zajednice u Ilički , Breziku i Grčici
- Informacijski pultovi u Jedinici za provedbu projekta i Odjelu za komunalne poslove
- Tiskani materijali (npr. letci, brošure)
- Plakati na gradilištu, u uredu izvođača radova (posebno u uredu kontaktnog službenika na gradilištu) i u uredu konzultanta za nadzor (u fazi gradnje)

Predložak obrasca za pritužbe i letak s objašnjenjima bit će dostupni u digitalnom i tiskanom formatu. Javna svijest o GM-u također će se poboljšati tijekom sastanka povodom pokretanja podprojekta i putem redovitih aktivnosti angažmana koje se provode kao dio provedbe SEP-a.

Predložak obrasca za podnošenje pritužbi nalazi se u Prilogu XX.

8.2 Podnošenje pritužbi

Postupak za podnošenje pritužbi za Podprojekt sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčko Distriktu osmišljen je da bude jednostavan, učinkovit i lako dostupan svim dionicima. Omogućuje pojedincima, zajednicama i organizacijama da izraze zabrinutost ili prijedloge vezane uz bilo koji aspekt provedbe Podprojekta, uključujući okolišne i društvene rizike, poremećaje povezane s gradnjom, pristup zemljištu, zdravlje i sigurnost zajednice, prakse zapošljavanja i druga relevantna pitanja.

Mehanizam funkcionira besplatno za podnositelja pritužbe, a sve pritužbe mogu se podnijeti anonimno ili uz potpunu osobnu identifikaciju. U svim slučajevima, identitet podnositelja pritužbe bit će zaštićen u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka BiH⁴⁰.

Pritužbe se mogu podnijeti putem sljedećih kanala:

Središnji ured za pritužbe (CGD)

Institucija: Razvojno-garantni fond Brčko distrikta BiH (PIU)

Na pažnju: Zlatana Musića

Adresa: Cvijete Zuzorić bb, 76100 Brčko

Telefon: +387 49 232 260

Faks: +387 49 232 260

E-pošta: info@rgfbd.com

Web stranica: www.rgfbd.com

I

Lokalni ured za pritužbe (LGD)

Institucija: Odjel za komunalne poslove

Na pažnju: Aleksandra Mančića, Stručnog voditelja projekata za kapitalna ulaganja

Adrese: Bulevar mira 1, Brčko Distrikt BiH, 76 100

³⁸<http://www.vlada.bdcentral.net>

³⁹www.rgfbd.com

⁴⁰Službeni glasnik BiH, br. 12/25

Telefon : +387 49 490 795

E-pošta: aleksandar.mancic@bdcentral.net

Web stranica: www.kp.bdcentral.net

Osim toga, **konzultant za nadzor i službenik za vezu s gradilištem održavat će točku za podnošenje pritužbi na gradilištu** tijekom građevinskih radova.

Dodatne kutije za pritužbe bit će postavljene i na sljedećim lokacijama:

- **JP Komunalno (Tina Ujevića 66, Brčko Distrikt BiH, 76 100),**
- **Gradilište (Deponija Brčko)**

Sve pritužbe moraju se rješavati prema standardiziranom postupku koji se sastoji od sljedećih obveznih koraka: zaprimanje, procjena i dodjeljivanje, priznavanje, istraga, odgovor, praćenje i zatvaranje.

Po primitku, svaka će se pritužba evidentirati u Registru pritužbi na podprojekte i dodijeliti joj se jedinstveni referentni broj. U roku od tri (3) radna dana, nadležni Odjel za pritužbe (CGD ili LGD) izdat će potvrdu o primitku. U toj potvrdi bit će opisan postupak koji treba slijediti, naveden očekivani vremenski okvir rješavanja i podnosiocu pritužbe bit će dostavljeni kontakt podaci za daljnje informacije. Anonimne pritužbe također će se primati i istraživati, a rezultati će se objavljujivati na javno dostupnim platformama na način koji osigurava povjerljivost.

Ako je pritužba nejasna ili nepotpuna, kontaktirat će se podnositelj pritužbe, ako ga je moguće identificirati, te će mu se pružiti podrška u razjašnjavanju problema kako bi se osigurala pravilna istraga i odgovor. Voditelj JPP-a i relevantni članovi tima, uključujući predstavnike JPP-a, izvođača radova, Odjela za komunalne poslove, službenika za vezu s gradilištem i konzultanta za nadzor, procijenit će pritužbu i utvrditi mogu li se hitne korektivne mjere riješiti problem ili je potrebna daljnja istraga i dugoročnije ublažavanje.

U svim slučajevima, podnosiocu pritužbe bit će dostavljen pisani odgovor s detaljnim nalazima i predloženim rješenjem u roku od 15 kalendarskih dana od podnošenja pritužbe. Ako rješenje zahtijeva djelovanje trećih strana (npr. izvođača radova, službenika za vezu s gradilištem, konzultanta za nadzor), to će biti izričito navedeno u odgovoru. Ako se pritužba ne riješi sporazumno, podnositelj pritužbe bit će obaviješten o dostupnim pravnim lijekovima prema pravnom okviru Brčko Distrikta i Bosne i Hercegovine. Podnošenje pritužbe glavnom izvršnom direktoru ne sprječava podnosioca pritužbe da pokrene pravne ili administrativne radnje u bilo kojoj fazi postupka. Zapisnik pritužbi sadržavat će:

- Opis pritužbe;
- Datum primitka i potvrde;
- Poduzeti koraci za istraživanje i rješavanje problema;
- Datum odgovora podnosiocu pritužbe;
- Poduzete mjere (korektivne, preventivne itd.);
- Provjera provedbe rezolucije;
- Potvrda o zatvaranju;
- Povratne informacije o zadovoljstvu od strane podnosioca pritužbe (ako je primjenjivo).

Dnevnik pritužbi omogućit će razvrstavanje po spolu, vrsti pritužbe i drugim relevantnim društvenim pokazateljima, uz poštivanje lokalnih zakona o pošumljavanju.

Ako se pritužba podnese anonimno, rješenje, bez osobnih podataka, bit će objavljeno na web stranici PIU-a i relevantnim javnim oglasnim pločama. Dvostruke pritužbe podnesene putem različitih kanala od strane iste osobe o istom problemu bit će objedinjene i obrađene u okviru jednog zapisa o pritužbama, s unakrsnim referencama uključenim u sustav.

Generalni direktor će objavljivati polugodišnja izvješća tijekom razdoblja izgradnje i nakon zatvaranja. Ta će izvješća uključivati:

- Ukupan broj primljenih pritužbi;
- Vrsta i priroda pritužbi;
- Stope rješavanja i vrijeme odziva;
- Razvrstavanje po spolu i ranjivim skupinama gdje je to moguće;
- Sve korektivne mjere poduzete za poboljšanje rješavanja pritužbi ili provedbe projekta.

Sustav za pritužbe također će uključivati protokol za rješavanje pritužbi povezanih sa seksualnim iskorištavanjem, zlostavljanjem i uznemiravanjem (SEA/SH) na način usmjeren na žrtve, na povjerljiv i siguran način. Kontakt osobe za pritužbe bit će obučene o tome kako primati i upravljati pritužbama povezanim sa SEA/SH s empatijom i povjerljivošću. Neće se tražiti niti pohranjivati identifikacijski podaci. Uloga glavnog menadžera u takvim slučajevima ograničena je na:

- Upućivanje žrtava specijaliziranim pružateljima usluga podrške za rodno uvjetovano nasilje;
- Osiguravanje sigurne i povjerljive predaje informacija;
- Bilježenje statusa rješavanja bez podataka koji identificiraju preživjelog.

Preživjeli će biti obaviješteni o svojim pravima, uključujući i to primjenjuju li se zakoni o obveznom prijavljivanju. Prijavljivanje policiji ili pravosudnim vlastima odvijat će se samo uz informirani pristanak preživjelog, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

8.3 Praćenje i izvještavanje o pritužbama

Središnji ured za pritužbe (CGD), kojim upravlja PIU, bit će odgovoran za ukupnu koordinaciju, praćenje i izvještavanje o provedbi Mehanizma za pritužbe na podprojekte (GM). CGD će:

- Prikupiti i objediniti podatke s Lokalnog odjela za pritužbe (LGD), uključujući broj, prirodu i status podnesenih pritužbi;
- Održavati i redovito ažurirati centralizirani dnevnik pritužbi za podprojekt;
- Osigurati da su pritužbe razvrstane prema vrsti, spolu podnositelja pritužbe (ako je otkriven) i izvoru (npr. zajednica, radnik, anonimno itd.);
- Pratiti status rješavanja svih slučajeva, označiti sve dospjele ili neriješene pritužbe i predložiti korektivne mjere;
- Pripremiti i objaviti tromjesečna izvješća o praćenju pritužbi na web stranici ⁴¹Jedinice za provedbu projekta i web stranici Odjela za komunalne poslove ⁴², te na oglasnim pločama u zajednici u Ilički, Breziku i Grčici, kao i na gradilištu i u prostorijama JP Koomunalac Brčko;

---

⁴¹POTREBNA VEZA

⁴²POTREBNA poveznica

- Koordinirajte se s LGD-om i kontaktnom osobom izvođača radova na gradilištu kako biste osigurali dosljednost, izbjegli dupliciranje i zatvorili sve uočene praznine u informacijama.

CGD će također biti odgovoran za osiguravanje da se podaci o pritužbama uračunavaju u redovito socijalno i okolišno praćenje Podprojekta, uključujući mjesečna i tromjesečna izvješća koja se podnose Svjetskoj banci. Ta izvješća uključivat će sljedeće informacije:

- Status provedbe GM-a (npr. osoblje, osposobljavanje, podizanje svijesti, adekvatnost proračuna);
- Broj primljenih pritužbi, kategoriziranih po temi (npr. zaposlenost, buka, promet, pristup itd.) i izvoru;
- Vremenski rokovi rješavanja i stope zatvaranja;
- Vrste korektivnih ili preventivnih mjera poduzetih kao odgovor na pritužbe;
- Sažetak aktivnosti sprječavanja SEA/SH (npr. obuka, protokoli, informiranje);
- Broj primljenih, upućenih i riješenih pritužbi vezanih uz SEA/SH;
- Vrijeme potrebno za rješavanje slučajeva povezanih sa SEA/SH;
- Svi utvrđeni trendovi ili sistemski problemi i preporuke za ublažavanje;
- Razina zadovoljstva podnositelja pritužbi (gdje je primjenjivo);
- Sve neriješene pritužbe prenesene su u sljedeći ciklus izvještavanja.

Uz redovita ažuriranja, sažetak uspješnosti i trendova upravljanja pritužbama bit će uključen u srednjoročna i završna izvješća o praćenju okoliša i društvenih pitanja Podprojekta, te objavljen na web stranici Vlade Brčko distrikta i web stranici PIU-a (Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH). Ovi sažeci će informirati šire naučene lekcije i preporuke za poboljšanja rješavanja pritužbi u aktivnostima financiranim od strane SDIP-a u Brčko distriktu.

8.4 Sustav za rješavanje pritužbi Svjetske banke

Zajednice i pojedinci koji smatraju da su negativno pogođeni projektom koji podržava Svjetska banka (SB) mogu podnijeti pritužbe postojećim mehanizmima za rješavanje pritužbi na razini projekta ili Službi za rješavanje pritužbi (GRS) SB-a. GRS osigurava da se primljene pritužbe odmah pregledaju kako bi se riješili problemi vezani uz projekt. Zajednice i pojedinci pogođeni projektom mogu podnijeti svoje pritužbe neovisnom inspeksijskom panelu SB-a koji utvrđuje je li šteta nastala ili bi mogla nastati kao rezultat nepoštivanja politika i postupaka SB-a. Pritužbe se mogu podnijeti u bilo kojem trenutku nakon što su problemi izravno dostavljeni Svjetskoj banci i nakon što je Upravi Banke dana prilika da odgovori. Za informacije o tome kako podnijeti pritužbe korporativnoj Službi za rješavanje pritužbi (GRS) Svjetske banke posjetite <http://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service>. Za informacije o tome kako podnijeti pritužbe Inspeksijskom panelu Svjetske banke posjetite www.inspectionpanel.org. Adrese za slanje pritužbi:

E-pošta: grievances@worldbank.org

Faks: +1-202-614-7313

Poštanska adresa:

Služba za rješavanje pritužbi Svjetske banke (GRS)

MSN MC 10-1018, 1818 H St NW

Washington, DC 20433, SAD

9 Praćenje i izvještavanje o planu angažmana dionika

Jedinica za provedbu projekta (PIU) bit će odgovorna za dokumentiranje i komuniciranje napretka i rezultata aktivnosti angažmana dionika provedenih u okviru podprojekta. Praćenje SEP-a bit će integrirano u cjelokupni okvir praćenja okoliša i društva podprojekta Sanacija i zatvaranje odlagališta otpada u Brčko Distriktu. Sve povratne informacije, komentari i pritužbe primljene putem GM-a podprojekta bit će sustavno agregirane i analizirane, a rezultati će biti prikazani u periodičnim izvješćima koja se dostavljaju Svjetskoj banci.

9.1 Izvješća o praćenju tijekom gradnje

Tijekom faze izgradnje, stručnjak(i) za socijalna i ekološka pitanja koje angažira JPP pripremit će izvješća o praćenju ekoloških i društvenih performansi podprojekta. Ta će izvješća uključivati poseban odjeljak o angažmanu dionika, upravljanju pritužbama i analizi sudjelovanja i pritužbi razvrstanoj po spolu. Podaci za ovaj odjeljak bit će prvenstveno dobiveni iz Dnevnika angažmana dionika (SEL) i Dnevnika pritužbi.

Za praćenje provedbe i učinkovitosti aktivnosti SEP-a koristit će se sveobuhvatan skup pokazatelja. Kao što je sažeto u Tabela 6

Tabela 6. Pokazatelji plana uključivanja dionika koji će se dokumentirati u izvješćima o napretku

Suradnja sa PAPs
Broj i mjesto formalnih sastanaka s PAPs
Broj i mjesto neformalnih sastanaka s PAPs
Broj i lokacija sastanaka za podizanje svijesti ili edukaciju zajednice
Broj i mjesto formalnih sastanaka s PAPs
Broj i mjesto neformalnih sastanaka s PAPs
Broj i lokacija sastanaka za podizanje svijesti ili edukaciju zajednice
Broj i mjesto formalnih sastanaka s PAPs
Suradnja s drugim dionicima
Broj i priroda aktivnosti angažmana s drugim dionicima, razvrstanih po kategoriji dionika (npr. Vladini odjeli Distrikta Brčko, JP Komunalno, nevladine organizacije)
Zapisnici sa sastanaka bit će priloženi u šestomjesečnom izvješću
Broj i priroda javno objavljenih dokumenata Projekta
Broj i priroda ažuriranja web stranice Projekta
Broj i kategorije komentara primljenih na web stranici
Mehanizam za rješavanje pritužbi
Ukupan broj pritužbi zaprimljenih na lokalnoj razini (LDG), na središnjoj razini (CDG) te putem elektroničkih ili fizičkih kanala (web stranica, e-pošta, telefon, sandučići za prikupljanje pritužbi), razvrstan prema spolu podnositelja pritužbe i načinu podnošenja.
Broj pritužbi primljenih od pogođenih osoba, vanjskih dionika
Broj pritužbi koje su (i) otvorene, (ii) otvorene dulje od 30 dana, (iii) riješene, (iv) zatvorene i (v) broj odgovora koji su zadovoljili podnositelje pritužbi, tijekom izvještajnog razdoblja, razvrstanih prema kategoriji pritužbe, spolu, dobi i lokaciji podnositelja pritužbe.
Prosječno vrijeme rješavanja pritužbe, razvrstano po spolu podnositelja pritužbe i kategorijama pritužbi
Broj sastanaka LGD-a i rezultati tih sastanaka (zapisnici sa sastanaka koje su potpisali sudionici, uključujući podnositelje pritužbi, koji se prilažu izvješću)
Trendovi u vremenu i usporedba broja, kategorija i lokacije pritužbi s prethodnim izvještajnim razdobljima
Radnici kao dionici i njihove pritužbe
Broj pritužbi koje su podnijeli radnici, razvrstanih po spolu radnika i mjestu rada
Broj pritužbi radnika (i) otvorenih, (ii) otvorenih dulje od 30 dana, (iii) riješenih, (iv) zatvorenih i (v) broj odgovora koji su zadovoljili radnike, tijekom izvještajnog razdoblja, razvrstanih po kategoriji pritužbe, spolu, dobi radnika i mjestu rada.
Profil onih koji su podnijeli pritužbu (spol, dob, mjesto rada), prema kategoriji pritužbi.
Prosječno vrijeme rješavanja pritužbe, razvrstano po spolu podnositelja pritužbe i kategorijama pritužbi
Trend u vremenu i usporedba broja, kategorija i lokacije pritužbi s prethodnim izvještajnim razdobljima

Izveštavanje o aktivnostima zaštite okoliša i društva koje provode Jedinica za provedbu projekta, službenik za vezu s gradilištem i konzultant za nadzor bit će odgovornost konzultanata za zaštitu okoliša i društva tijekom faze izgradnje i provodit će se u skladu sa zahtjevima Plana upravljanja okolišem i društvom (PUOD).

9.2 Učestalost izvještavanja

Tijekom faze razvoja i izgradnje podprojekta, stručnjak za socijalna i okolišna pitanja kojeg angažira PIU pripremat će mjesečna izvješća o praćenju okolišnih i društvenih performansi podprojekta sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčko Distriktu. Ova izvješća uključivat će ažuriranja o provedbi SEP-a, GM-a i relevantnih pokazatelja navedenih u okviru za praćenje SEP-a.

Mjesečna izvješća poslužit će kao osnova za pripremu konsolidiranih tromjesečnih i godišnjih izvješća o učinkovitosti zaštite okoliša i sigurnosti. Ova sveobuhvatna izvješća pregledat će Jedinica za provedbu projekta (PIU) i dostaviti ih Svjetskoj banci, a uključivat će i odjeljke o aktivnostima angažmana dionika, trendovima pritužbi i analizi povratnih informacija i sudjelovanja razvrstanoj po spolu.

Sažeci tromjesečnih i godišnjih izvješća bit će objavljeni na službenim web stranicama JPP-a ⁴³, te dostupni na lokalnoj razini putem informativnih pultova i oglasnih ploča, uključujući one u Ilički, Breziku i Grčici, kao i u JP Komunalno Brčko i na odlagalištu otpada.

9.3 Uključenost dionika u aktivnosti praćenja

Podprojekt nudi višestruke mogućnosti za dionike, posebno potencijalne suradnike, za praćenje aspekata uspješnosti Podprojekta i davanje povratnih informacija. LGD, osnovan unutar Odjela za komunalne poslove i uz podršku lokalnih vijeća zajednica, služi kao primarna platforma za potencijalne suradnike za izražavanje zabrinutosti ili davanje prijedloga tijekom razdoblja provedbe.

Uz podnošenje pritužbi, ankete o percepciji građana/projektima koji su obuhvaćeni projektom provest će se u ključnim fazama podprojekta, posebno na sredini i pred završetak, kako bi se prikupile strukturirane povratne informacije o razinama zadovoljstva i uočenim utjecajima.

Redoviti sastanci s lokalnom zajednicom, konzultacije i angažman na licu mjesta od strane Jedinice za provedbu projekta, Izvođača radova (službenika za vezu s gradilištem) i Konzultanta za nadzor dodatno će omogućiti kontinuiranu interakciju, omogućujući dionicima da izraze zapažanja, podijele zabrinutosti i pomognu u osiguravanju da Podprojekt ostane osjetljiv na lokalne potrebe i očekivanja.

9.4 Izveštavanje interesnih skupina

Jedinica za provedbu projekta, uz podršku socijalnog konzultanta, osigurat će da se potencijalni projekti (PAP) i druge skupine dionika redovito obavještavaju o napretku podprojekta, odgovorima na povratne informacije i ključnim odlukama. To će se prvenstveno odvijati putem javnih sastanaka i ciljanog informiranja unutar zajednica Ilička, Brezik, Grčica i drugih relevantnih lokacija.

Zapisnici sa sesija angažmana bit će podijeljeni i ponovno pregledani na sljedećim sastancima kako bi se osigurali kontinuitet, transparentnost i odgovornost. Povratne informacije primljene putem mehanizma za pritužbe bit će obrađene i pismeno i usmeno, ovisno o komunikacijskim preferencijama

---

⁴³www.rgfbd.com

i dostupnosti kontaktnih podataka. Za dionike koji su dostavili telefonske brojeve, koristit će se SMS i telefonski pozivi kako bi se osiguralo pravovremeno praćenje i personalizirani odgovori.

9.5 Izvješća o praćenju tijekom gradnje

Izvješća o praćenju koja dokumentiraju okolišne i društvene performanse podprojekta tijekom izgradnje pripremit će JPP.

10 Zahtjevi za objavljivanje i konzultacije

U skladu sa zahtjevima Standarda Svjetske banke za okoliš i društvo 10 (ESS10)⁴⁴, ovaj Plan uključivanja dionika (SEP), pripremljen za Podprojekt sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčko Distriktu, zajedno sa svim ključnim instrumentima za okoliš i društvo specifičnim za podprojekt, uključujući Procjenu utjecaja na okoliš i društvo (ESIA) i Plan upravljanja okolišem i društvom (ESMP), bit će objavljen za javnu raspravu u roku od 15 dana od odobrenja Svjetske banke i Jedinice za provedbu projekta Brčko Distrikt.

Sva tri dokumenta (SEP, ESIA i ESMP) bit će objavljena na službenim lokalnim jezicima i engleskom jeziku. Bit će dostupna putem sljedećih kanala:

- Službena web stranica Vlade Brčko Distrikta
- Web stranica Razvojno-garantnog fonda Brčko Distrikta (PIU)
- Šalteri za informacije u Odjelu za komunalne poslove JP Komunalno Brčko i PIU

Javne konzultacije bit će organizirane kako bi se prikupile povratne informacije od potencijalnih klijenata i drugih dionika otprilike 15 dana nakon objave putem gore navedenih kanala. Ovaj sastanak održat će se u vijećnici Skupštine Brčko distrikta⁴⁵ bit će javno najavljen putem medija, službenih web stranica, oglasnih ploča u zajednici i platformi društvenih medija kako bi se osigurala široka informiranost. Pozivnice će jasno naznačiti kako pristupiti nacrtima dokumenata, ciljeve i utjecaje podprojekta, datum, vrijeme i mjesto sastanka te kontakt podatke za slanje komentara ili pitanja.

Kako bi se poboljšala dostupnost i sudjelovanje, sastanak će biti organiziran s mjerama podrške prema potrebi za ranjive skupine, kao što su pojednostavljeni sažeci tehničkog sadržaja, netehnička objašnjenja i mogućnost individualnih konzultacija. Vijeća zajednica, nevladine organizacije i organizacije civilnog društva bit će pozvane da podrže rad s ugroženim ili nedovoljno zastupljenim skupinama.

Proces javnih konzultacija nastojat će:

- Potvrditi adekvatnost i potpunost identificiranih dionika;
- Validirati predloženi pristup angažmanu i metode komunikacije;
- Prikupite povratne informacije o prikladnosti formata i jezika za objavu informacija;
- Osigurati prostor zainteresiranim stranama da izraze zabrinutost u vezi s rizicima, utjecajima i mjerama ublažavanja podprojekta.

Zapisnik sa sastanka javne konzultacije bit će pripremljen, uključujući sažetak postavljenih pitanja, danih odgovora i svih promjena uključenih u SEP, ESIA i/ili PUOD kao rezultat povratnih informacija dionika. Prisutnost će se dokumentirati putem potpisanog popisa prisutnosti, a uz dopuštenje, fotodokumentacija može se uključiti u prilog završnog izvješća, koji će se uključiti u ovaj SEP. Sve povratne informacije primljene putem ovog postupka bit će dokumentirane i javno objavljene kao dio finalizirane dokumentacije podprojekta.

⁴⁴<https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework/brief/environmental-and-social-standards>, zadnji put pristupljeno 01.04.2025.

⁴⁵Bulevar mira 1, Brčko Distrikt BiH, 76 100

11 Procjene resursa i proračuna za provedbu SEP-a

JPP će biti odgovoran za cjelokupno planiranje, provedbu i praćenje aktivnosti uključivanja dionika tijekom cijelog životnog ciklusa podprojekta. To uključuje provedbu Plana uključivanja dionika (SEP), objavu ključne projektne dokumentacije, javne konzultacije i funkcije veze s lokalnom zajednicom.

Kako bi se osigurala učinkovita i održiva suradnja, JPP će biti odgovoran za operacionalizaciju obveza SEP-a, olakšavanje suradnje, nadzor procesa upravljanja pritužbama i koordinaciju s drugim institucionalnim dionicima i izvođačima. Osim toga, izvođač će odrediti namjensku kontakt osobu - službenika za vezu s gradilištem, zajedno s konzultantom za nadzor za vezu s zajednicom i rješavanje pritužbi, koji će ostati u redovitom kontaktu s JPP-om i Odjelom za komunalne poslove.

Procijenjeni proračun za angažman dionika razvijen je na temelju aktivnosti utvrđenih u SEP-u i u skladu sa zahtjevima Okolišnog i socijalnog standarda Svjetske banke 10 (ESS10) ⁴⁶te je prikazan u Tablica 7.

Tablica 7 Okvirne proračunske kategorije za učinkovitu provedbu aktivnosti angažmana

Kategorija proračuna	Opis / Napomene	Procijenjeni jedinični trošak (EUR)	Procijenjeni ukupni trošak (EUR)
1. Vanjski socijalni stručnjak	Kratkoročni/srednjoročni angažman, nepuno radno vrijeme tijekom gradnje (ako je potrebno)	2.000 jednom	2.000
2. Pokretanje projekta i javne konzultacije	Mjesto održavanja, logistika, materijali, osvježenje	500 jednom	500
3. Uspostavljanje i rad mehanizma za pritužbe	Info pult, signalizacija, sandučići za pritužbe, materijali za evidenciju pritužbi	500 jednom	500
4. Trening i radionice	Osjetljivost na rodno uvjetovano nasilje/SEA, postupanje s genetičkim promjenama, metode konzultacija	2.000 godišnje	4.000
5. Obuka časnika za vezu s lokacijom	Sveobuhvatna obuka o dužnostima i odgovornostima uloge	500 jednom	500
6. Anketa o percepciji građana/polaznika javne prakse i povratne informacije	Metodologija stratificiranog slučajnog uzorkovanja, osmišljena za obuhvaćanje reprezentativnog presjeka građana i potencijalnih potencijalnih osoba (PAP).	2.000 jednom	500
7. Kampanja za informiranje javnosti i odnose s javnošću (2 godine)	Kampanja za informiranje javnosti i odnose s javnošću	50.000 godišnje	100.000
Ukupno (okvirno)			108.000

⁴⁶<https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework/brief/environmental-and-social-standards> , zadnji put pristupljeno 01.04.2025.

12 Provedbeni aranžmani i institucionalna analiza za uključivanje dionika

Podprojekt Sanacije i zatvaranja odlagališta otpada u Brčko Distriktu prepoznaje raznolik i višeslojan profil uključenih dionika, od kojih svaki ima različite razine interesa, očekivanja i kapaciteta za sudjelovanje u Podprojektu. Lekcije naučene iz prošlih inicijativa u okviru SDIP-a i drugih operacija financiranih od strane Svjetske banke pokazuju da proaktivno uključivanje dionika, zajedno s prilagodljivim komunikacijskim strategijama, može značajno ublažiti rizike od socijalne isključenosti, dezinformacija i odgođenog rješavanja pritužbi, što je detaljno obrađeno u SEP-u projekta.

U tu svrhu, osmišljavanje i institucionalni aranžmani ovog Podprojekta razvijeni su kako bi se potaknulo uključivo sudjelovanje dionika, osigurala jasnoća uloga i učinkovito odgovorilo na potencijalne prepreke, poput pismenosti, digitalnog pristupa, ograničenja mobilnosti i izazova institucionalne koordinacije. Naglasak je stavljen na transparentno informiranje, održive konzultacije i smislenu integraciju povratnih informacija zajednice tijekom cijelog životnog ciklusa Podprojekta.

Jedinica za provedbu projekta (PIU) u okviru Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta primarno je tijelo odgovorno za provedbu svih aktivnosti angažmana dionika za Podprojekt. Ključni članovi PIU-a u tom smislu su Voditelj tima i Specijalist za okoliš i sigurnost, uz podršku ostalog osoblja PIU-a po potrebi. Njihove odgovornosti uključuju provedbu i praćenje ovog SEP-a, koordinaciju svih aktera uključenih u angažman dionika i operativno upravljanje GRM-om specifičnim za Podprojekt. Ukoliko se tijekom provedbe Podprojekta identificira više od tri slučaja koji uključuju DIVIG koji zahtijevaju specijaliziranu podršku, PIU će angažirati određenog stručnjaka za socijalna pitanja, koji će raditi pod izravnim nadzorom Specijalista za okoliš i sigurnost.

Druge relevantne strane u provedbi aktivnosti angažmana dionika Odjel za komunalne poslove (posebno putem imenovane kontaktne osobe), službenik za vezu izvođača radova na gradilištu, konzultant za nadzor i konzultant za odnose s javnošću.

Ključne uloge i odgovornosti aktera u provedbi ovog SEP-a sažete su u Tablica 8.

Tablica 8 odgovornosti ključnih aktera u provedbi SEP-a

Akter / Dionik	Odgovornosti
<p>PIU (Kompletna jedinica) (<i>Sastav: Voditelj tima, stručnjak za okoliš i sigurnost, asistent za okoliš i sigurnost – ostali članovi po potrebi</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planira, provodi i prati aktivnosti SEP-a • Vodi i koordinira sve aktivnosti uključivanja dionika • Nadzire provedbu Mehanizma za pritužbe (GM), održava bazu podataka o pritužbama i izvještava o podacima o pritužbama • Koordinira s izvođačem radova (službenikom za vezu s gradilištem) i konzultantom za nadzor za vezu s zajednicom, konzultacije i izvještavanje generalnog direktora • Koordinira s PR konzultantom (tvrtka) • Vodi suradnju s lokalnim zajednicama, institucijama i ranjivim skupinama (uz pomoć PR konzultanta) • Olakšava obuku i izgradnju kapaciteta dionika o ESS10 i rješavanju pritužbi • Osigurava pravovremenu objavu instrumenata zaštite okoliša i socijalne sigurnosti te drugih relevantnih dokumenata • Osigurava da je SEP podprojekata pripremljen, proveden, ažuriran i praćen • Vodi dnevnik angažmana dionika i objavljuje sažetke • Konačno odobrenje svih komunikacijskih i alata za vidljivost (npr. brošura, letaka, banera, postera, najava sastanaka itd.) koje interno priprema JPP i/ili PR konzultant
<p>PIU, specifično za voditelja tima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzire rad PIU-a, uključujući sve aktivnosti vezane uz angažman dionika • Nadzor osoblja PIU-a uključenog u angažman dionika • Odobrava sve planove i provedbene akcije vezane uz aktivnosti angažmana dionika • Nadzire provedbu Mehanizma za pritužbe (GM) i služi kao imenovana kontaktna točka Središnjeg odjela za pritužbe (CGD)

Akter / Dionik	Odgovornosti
	<ul style="list-style-type: none"> • Pruža koordinaciju i nadzor na visokoj razini nad Izvođačem radova, Konzultantom za nadzor, Konzultantom za odnose s javnošću i svim dodatnim stručnjacima (kao što je opcionalni Specijalist za društvene djelatnosti). • Odobrava i nadzire svu komunikaciju i angažman s lokalnim zajednicama, institucijama i ranjivim skupinama • Odobrava programe osposobljavanja i druge aktivnosti izgradnje kapaciteta za dionike • Odobrava Zapisnik o angažmanu dionika i sažetke objava • Olakšava komunikaciju između relevantnih institucija i jedinica gdje je to potrebno • Osigurava poštivanje utvrđenih rokova za aktivnosti angažmana dionika • Nadzire aktivnosti praćenja i evaluacije okoliša i sigurnosti vezane uz angažman dionika i provedbu SEP-a, kao i ažuriranja SEP-a
<p>PIU, specifično za stručnjaka za okoliš i sigurnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurava da je SEP podprojekta pripremljen, proveden, redovito ažuriran i kontinuirano praćen • Koordinira s kontaktnim osobom izvođača radova na gradilištu i konzultantom za nadzor o svim aktivnostima veze s zajednicom, konzultacijama i izvještavanju vezanom uz GM • Koordinira s PR konzultantom aktivnosti informiranja, podizanja svijesti i komunikacije • Vodi suradnju s lokalnim zajednicama, institucijama i ranjivim ili nepovoljnim pojedincima ili skupinama (osim u slučajevima kada su identificirana tri ili više DIVIG slučajeva koji zahtijevaju specijaliziranu podršku, u kojem slučaju će biti angažiran socijalni stručnjak). • Olakšava aktivnosti obuke i izgradnje kapaciteta za dionike o zahtjevima ESS10, angažmanu dionika i postupcima rješavanja pritužbi • Osigurava pravovremenu objavu instrumenata zaštite okoliša i socijalne sigurnosti te svih ostalih relevantnih dokumenata • Vodi dnevnik angažmana dionika i priprema sažetke objava • Organizira i provodi aktivnosti praćenja i evaluacije okoliša i sigurnosti povezane s angažmanom dionika • Provodi Mehanizam za pritužbe (GM), održava bazu podataka o pritužbama i priprema izvješća GM-a u koordinaciji s voditeljem tima • Ažurira pritužbe, traži rješenja i osigurava da se proces rješavanja pritužbi učinkovito upravlja i komunicira u cijelom okviru podprojekta • Nadzire operacije PIU-a vezane uz angažman dionika i osigurava usklađenost sa zahtjevima ESF/ESS10 • Izvještava voditelja tima i Svjetsku banku o angažmanu dionika, uključujući: provedbu SEP-a, konzultacije, uspješnost generalnog direktora i aktivnosti objavljivanja • Identifikacija novih rizika i preporuka mjera za njihovo ublažavanje voditelju tima • Pregledava i provjerava materijale koje je pripremio PR konzultant kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima SEP-a i standardima Svjetske banke za socijalni rad (ESF).
<p>Jedinica za provedbu projekta, posebno za socijalnog stručnjaka (samo ako je angažiran)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pružiti specijaliziranu socijalnu podršku za složene ili osjetljive slučajeve dionika • Pomoći PIU-u u analizi rizika ranjivosti i prilagođavanju mjera angažmana u skladu s tim • Pružiti stručno vodstvo u slučajevima koji uključuju osjetljiva socioekonomska pitanja • Djelovati isključivo pod vodstvom i nadzorom stručnjaka za okoliš i sigurnost PIU-a
<p>PR tvrtka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Razvija i provodi kampanje odnosa s javnošću, širenja informacija i podizanja svijesti relevantne za teme SDIP-a i potprojekata • Izrađuje, organizira i širi komunikacijske materijale putem tradicionalnih medija (TV, radio, tisak, javni nastupi itd.) i online kanala (web stranice, društvene mreže) • Podržava JPP u vizualnom dizajnu te u pripremi i prilagodbi komunikacijskih materijala kako bi se osigurala njihova dostupnost, jasnoća i privlačnost široj javnosti, čime se olakšava angažman građana. • Priprema vizualni identitet i elemente dizajna te podržava razvoj strukturiranih i dosljednih poruka za aktivnosti angažmana koje vodi PIU. • Nadzire proces tiskanja i distribucije komunikacijskih/vidljivih materijala • Organizacija podrške orijentirane na događaje (mjesto održavanja, osvježenje, audio-vizualna tehnička podrška) za JPP za planiranje i organizaciju javnih događaja i konzultacijskih sastanaka • Gdje je to primjereno, pomaže PIU-u u provedbi komponenti informiranja javnosti o aktivnostima angažmana dionika kako bi se osigurala ujedinjena poruka, povećana vidljivost i širok doseg (ne zamjenjuje, ne izvršava niti preuzima nikakve formalne odgovornosti za angažman dionika dodijeljene PIU-u prema ESS10) • Provodi opća istraživanja javnog mnijenja i podržava zatvaranje petlji povratnih informacija (strogo izvan opsega anketa o percepciji potencijalnih klijenata, konzultacija s podprojektima ili mehanizama povratnih informacija povezanih s GM-om)

Akter / Dionik	Odgovornosti
	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurava da PIU pregleda, provjeri i formalno odobri sve komunikacijske materijale prije distribucije • Osigurava da su sve informacije dostupne javnosti točne, u skladu s odobrenim projektnim dokumentima (ESIA, ESMP, SEP) i usklađene sa strateškim porukama koje je odobrio JIP • Primjenjuje osjetljivost prema ranjivim skupinama prilikom pripreme materijala za informiranje (svaka ciljana komunikacija ili angažman s DIVIG-om ostaje isključivo odgovornost JIP-a) • Priprema periodična izvješća o svim ostvarenim komunikacijskim aktivnostima i aktivnostima vidljivosti
Odjel za komunalne poslove	<ul style="list-style-type: none"> • Djeluje kao središnja lokalna institucija za provedbu SEP-a i GM-a. • Upravlja lokalnim odjelom za pritužbe (LGD) • Sudjeluje u aktivnostima objavljivanja i konzultacijama sa zainteresiranim stranama • Koordinira s lokalnim vijećima radi informiranja javnosti • Pruža tehničku i logističku podršku za aktivnosti angažmana i praćenja • Domaćini jednog od određenih informativnih pultova
Izvođač radova	<ul style="list-style-type: none"> • Imenuje kontakt osobu za pritužbe u obliku službenika za vezu s gradilištem • Provodi SEP mjere, kao i one propisane ESIA-om, ESMP-om i LMP-om • Uspostavlja i održava Mehanizam za pritužbe radnika (interni) • Usko surađuje s PIU-om i konzultantom za nadzor • Osigurava da su svi radnici obaviješteni o svojim pravima i mehanizmima angažmana
Konzultant za nadzor	<ul style="list-style-type: none"> • Prati usklađenost Izvođača sa zahtjevima ESIA-e, ESMP-a, SEP-a i GM-a te drugim relevantnim dokumentima • Pruža nadzor na licu mjesta i osigurava da se pritužbe primaju i dokumentiraju • Sudjeluje u javnim sastancima i radu s lokalnom zajednicom gdje je to relevantno • Podržava JPP u praćenju uspješnosti angažmana dionika
JP Komunalno Brčko	<ul style="list-style-type: none"> • Domaćini jednog od određenih informativnih pultova • Sudjeluje u povezivanju s lokalnom zajednicom i praćenju nakon zatvaranja • Podržava napore u rješavanju pritužbi i koordinira s Odjelom za komunalne poslove

ANNEX 1 OBJAVA O POKRETANJU PROJEKTA

DODAJE SE

ANNEX 2 IZVJEŠĆE S JAVNOG SAVJETOVANJA

DODAJE SE

ANNEX 3 INFORMATIVNI LETAK O MEHANIZMU ZA PRITUŽBE

Poštovani građani,

Kako bi se osigurala otvorena komunikacija i jača suradnja s lokalnim zajednicama tijekom radova na sanaciji i zatvaranju odlagališta otpada u Brčko Distriktu, uspostavljen je Mehanizam za pritužbe. Njegova je svrha evidentiranje, obrada i učinkovito rješavanje svih pritužbi i nedoumica koje se mogu pojaviti tijekom faze izgradnje i nakon zatvaranja Podprojekta.

Putem ovog mehanizma građani mogu zaštititi svoja prava i interese te dobiti pravovremene i točne informacije u vezi s građevinskim aktivnostima. Pritužbe koje spadaju u nadležnost Mehanizma za pritužbe prvenstveno uključuju negativne utjecaje uzrokovane radovima, poput prašine, buke, neugodnih mirisa, oštećenja privatne imovine (zgrade, vrtovi itd.), postavljanja građevinskog materijala na nekorišteno zemljište, nepromišljene vožnje teških vozila ili bilo kakvog drugog štetnog ili neprimjerenog ponašanja izvođača ili podizvođača.

Napomena: Mehanizam za pritužbe ne pokriva pitanja vezana uz postupke eksproprijacije ili naknade (npr. sporove oko vlasništva nad nekretninama, vrijednost eksproprijiranog zemljišta ili imovine ili zahtjeve za eksproprijaciju preostalih zemljišnih parcela). Takva pitanja rješavaju se u skladu s važećim zakonima putem upravnog postupka (pred Odjelom za prostorno uređenje i imovinsko-pravne poslove) i/ili sudskih postupaka (pred nadležnim sudovima). Za takve slučajeve, upute o pravnim lijekovima mogu se dobiti od Odjela za prostorno uređenje i imovinsko-pravne poslove Brčko Distrikta.

Informacije o projektu mogu se pronaći na službenoj web stranici Razvojno-garantnog fonda Brčko Distrikta i Odjela za komunalne poslove, na oglasnim pločama u naseljima Ilička, Brezik i Grčica, kao i u uredima Jedinice za provedbu projekta, Odjela za komunalne poslove i JP Komunalno Brčko.

Svaka podnesena pritužba ili peticija bit će odmah zabilježena u Registru pritužbi i dodijeljen joj je jedinstveni referentni broj. Sve će se pritužbe pravovremeno pregledati. Po potrebi, podnositelj pritužbe može se kontaktirati radi pružanja dodatnih informacija koje će pomoći u procesu rješavanja. U svim slučajevima, pisani odgovor s detaljnim nalazima i predloženim rješenjem bit će dostavljen podnositelju pritužbe najkasnije 30 kalendarskih dana od zaprimanja pritužbe.

Pritužbu možete podnijeti u pisanom obliku koristeći obrazac koji se nalazi na poleđini ove obavijesti ili je dostaviti na sljedeću adresu:

Središnji ured za pritužbe (PIU)
Razvojno-garantni fond Brčko Distrikta
Cvijete Zuzorić bb, 76100 Brčko
E-pošta: info@rgfbd.com
Telefon: +387 49 232 260
Web stranica: www.rgfbd.com

Lokalni ured za pritužbe (LGD)
Odjel za komunalne poslove
Bulevar mira 1, Brčko Distrikt BiH, 76 100
Telefon: bit će dodan xx
E-pošta: e-pošta koju treba dodati xx
Web-stranica: Link će biti dodat xx

Pritužbe možete podnijeti i putem šaltera koji se nalaze u mjesnim domovima Ilička i Brezik, ili u JP Komunalno Brčko (Tina Ujevića 66, Brčko).

Potičemo sve članove zajednice da koriste ovaj mehanizam kako bi izrazili svoje zabrinutosti i pomogli nam u osiguravanju odgovorne i transparentne provedbe Podprojekta.

ANNEX 4 OBRAZAC ZA PRITUŽBU

OBRAZAC ZA PRITUŽBU	
PODACI O OSOBI KOJA PODNOSI PRITUŽBU	
Referentni broj _____	
Puno ime Napomena: možete ostati anonimni ako želite ili zatražiti da se vaš identitet ne otkrije trećim stranama bez vašeg pristanka	Ime _____ Prezime _____ ☐ Želim anonimno podnijeti svoju pritužbu ☐ Molim da se moj identitet ne otkriva bez mog pristanka
Kontakt informacije: Molimo označite kako želite da vas kontaktiramo (pošta, telefon, e-pošta)	☐ Poštom: Molimo navedite poštansku adresu: _____ ☐ Telefonom: _____ ☐ E --poštom _____ ☐ Ne želim da me kontaktirate i pratit ću rješenje na jednoj od web stranica.
Preferirani jezik za komunikaciju	☐ srpski ☐ bosanski ☐ hrvatski ☐ Ostalo, molimo navedite
Opis incidenta ili pritužbe:	Što se dogodilo? Koji je rezultat problema?
Datum incidenta/pritužbe	☐ Jednokratni incident/pritužba (datum _____) ☐ Dogodilo se više puta (koliko puta? _____) ☐ U -tijeku (trenutno imam problema)
Što biste željeli da se dogodi kako biste riješili problem?	
Potpis: _____ (nije potreban u slučaju anonimnih pritužbi) Datum: _____	
Molimo vas da ovaj obrazac vratite na: Razvojno-garantni fond Brčko Distrikta Cvijete Zuzorić bb, 76100 Brčko	

Potpis: _____

Datum: _____

Molimo vas da ovaj obrazac pošaljete na sljedeću adresu:

E-pošta: info@piusum.ba

Pažnja: Zlatan Musić, Voditelj BD IPIU-a

Adresa: Cvijete Zuzorić bb, 76100 Brčko

Telefon: +387 49 232 260

Faks: + 387 49 232 260

E-pošta: Zlatan.music@rgfbd.com